

GLASILO SLOVENSКИH ORLOV.

ŠTEV. 4.

APRIL 1914.

LETNIK VII.

ČUDEŽI — SLEPARIJA?

(Dalje.)

DR. ANDR. SNOJ.

Dejali smo, da so čudeži učinki in pojavi v vidnem svetu, za katere ni najti v naravi primernih vzrokov; zato jih pripisujemo višji moči, gospodarju vsega stvarstva — Bogu samemu. Toda, ali ni ta naša sodba nekoliko pre nagljena? Če hočemo o kakem dogodku trditi, da je nadnaraven, bi morali vsekakor natanko vedeti: do tu sem segajo naravne sile in ne dalje; tu je njih meja, kar je naprej, spada v delokrog božji. Kdo pa si je še kdaj upal trditi, da pozna natanko meje naravnega sveta, ko nas vsakdanja izkušnja uči, da se te meje čedalje bolj širijo? Komu se je še pred 20 leti sanjalo o Röntgenovih žarkih, kdo je takrat mislil na brezžični brzojav? Ali ne bomo torej pri pojavu, ki se nam zdi zagoneten, čudežen, kot neverni Tomaž zmajali z ramami in rekli: Ne verujemo v čudež, ker ne poznamo vseh naravnih sil. Kdo ve, če niso tu delovale kake skrivne sile, ki jih bo veda odkrila šele čez desetletja, stoletja?

Ali moremo torej pri svojem omejenem poznanju naravnih sil z vso gotovostjo reči: to je čudež, to ni čudež? Z drugimi besedami: Čeprav ne tajimo, da so čudeži mogoči, ali jih moremo vseeno z gotovostjo kot take spoznati?

Gotovo jih lahko spoznamo. Kajti, da kak nenavaden pojav spoznamo za čudež, nam nikakor ni treba vedeti, kaj vse narava sama lahko povzroči, ampak zadostuje, da vemo, česa narava sama v kakem posameznem slučaju pod nobenim pogojem ne more učiniti.

Ne vemo za gotovo, kolik je vpliv domišljije na človeško telo, to pa dobro vemo, da sleporojeni ne bo izpregledal, naj ima še toliko zaupanja v kako zdravilo. — Človeški duh je iznajdljiv, in niti od daleč si ne moremo predstavljati, s kakimi iznajdbami nas bo še presenetil bodoči čas; to pa vemo prav gotovo, da se nikdo ne bo brez kakega letalnega sredstva dvignil v zrak, da ne bo nihče brez posebnih priprav hodil po vodi ali celo z eno samo besedo pomiril vihar na morju. — Ne vemo, kakšno bodočnost ima še medicina, saj zdravniki dandanes izvršujejo že z največjo lahkoto in brez nevarnosti za bolnikovo življenje operacije na najbolj občutljivih delih človeškega telesa. Vsa čast medicini in zdravnikom, toda že danes jim lahko povemo, da ne bodo z nobenim zdravilom, še manj pa z eno samo besedo k življenju poklicali mrtvega, ki je jel že razpadati v grobu.

Leta 1867. si je zlomil belgijski de-lavec Peter de Rudder pod kole-

nom nogo. Kost se ni hotela več zarasti, in ker se je začela noga še na mestu, kjer je bila zlomljena, gnojiti, so mu zdravniki svetovali, naj si pusti nogo odrezati. Bolnik ni privolil v to in je celih osem let trpel hude bolečine na bolni nogi. Spodnji del zlomljene noge, katerega kost je bila skoro za 3 cm oddaljena od kosti zgornjega dela, se je dal tako zasukati, da je bila peta spredaj in prsti zadaj. Noben zdravnik ni več mislil na to, da bi se kost še kdaj mogla zarasti. Kadar je bolnik rano čistil, se je dala noga tako upogniti, da sta konca zlomljene kosti gledala iz mesa. — Dne 7. aprila 1875 je Peter de Rudder pobožno molil pred lurško votlino na belgijski božji poti Oostakker. Čez nekaj časa se sam brez opore dvigne s klopi, na kateri je klečal, in se pridruži drugim božjepotnikom. Noga je bila v hipu zdrava; kost se je zarastla in rana na nogi se je popolnoma zacelila, le mala brazgotina je še ostala na kraju, kjer je bila noga zlomljena.

Naj človeška bistrournost odkrije še tako skrite sile v stvarstvu, tega noben zdravnik ne veruje, da bi se naravnim putem mogla zlomljena kost v hipu zarasti, ali da bi se raku podobna rana v hipu zacelila.

Pa recimo, da bi čez 100 ali 1000 let kak imeniten zdravnik le iznašel sredstvo, s katerim bi vsako bolezen v trenotku ozdravil. Ali bi od tistega časa morala prenehati vera v čudeže? Ali bi čudeži Kristusovi od tistega dne naprej izgubili svoj nadnaravni značaj? Nikakor ne! Le poglejmo! Peter de Rudder moli pred lurško votlino — zlomljena in ranjena noga je v hipu cela. — H Kristusu pripeljejo hromelega človeka. — On ga v hipu ozdravi. — K iznajdljivemu zdravniku bodočega časa prinesejo ponesrečenca s polomljenimi udi — ta ga v hipu postavi na zdrave noge. Čudovita sličnost, kajne! Toda ne prezrimo tudi velikanske razlike. Peter de Rudder moli — in kost se sama sprime ter ozdravi. Kristus zagleda hromelega in mu reče: »Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom« — in ta stori, kakor mu je ukazano. Zdravnik posadi bolnika na stol, ga namaže z novoizumljenim zdravilom ali pa pritisne svoj aparat k rami — in v hipu poskoči

bolnik na noge ter veselja zavriska, ker gre zopet lahko zdrav na svoje delo.

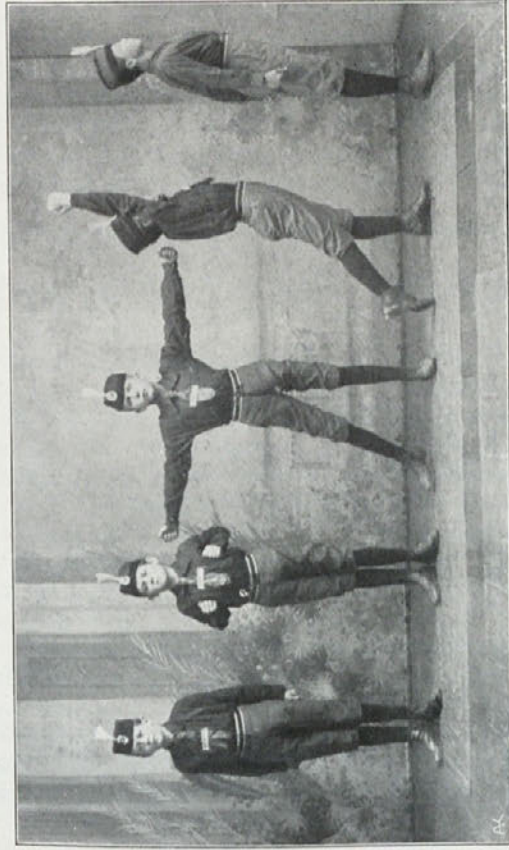
Vemo, da bo naravoslovje odkrilo še marsikaj novega in presenetljivega v naravi, da bo meje našega znanja v božjem stvarstvu še znatno razširilo. Tudi radi verujemo v napredek na medicinskem polju in kot največjega dobrotnika človeštva bi pozdravili zdravnika, ki bi v hipu ozdravil bolnike kakor Kristus. Toda naša vera v Kristusove čudeže kljub temu ne bo prav nič omajana, ker Kristus kot telesni zdravnik ne rabi ozdravil in kompliciranih aparatov, ampak že na samonjegovo besedo slepi izpregledujejo, gluhi slišijo, mutasti govorijo, mrtvi iz groba vstajajo. Kdor dela tako kot On, dela prave čudeže.

Pa se morda more čudežem z zgodovinskega stališča kaj oprekati? Kako lahko bi namreč imel kdo ta-le pomislek proti čudežem: Ljudje, od katerih izhajajo poročila o čudežih, niso bili dovolj izobraženi, da bi spoznali resnico, ali pa so vedoma poročali neresnico. Francoz Renan je celo zahteval, naj se v potrdilo, da so čudeži res možni in zgodovinsko neoporekljivi, zgodi enkrat kak čudež pred komisijo, sestojčo iz samih učenjakov, ki bodo čudežen slučaj vsestransko preiskali in nato izrekli svojo sodbo. Na sodbo nestrokovnjakov pa se ni mogoče zanesti.

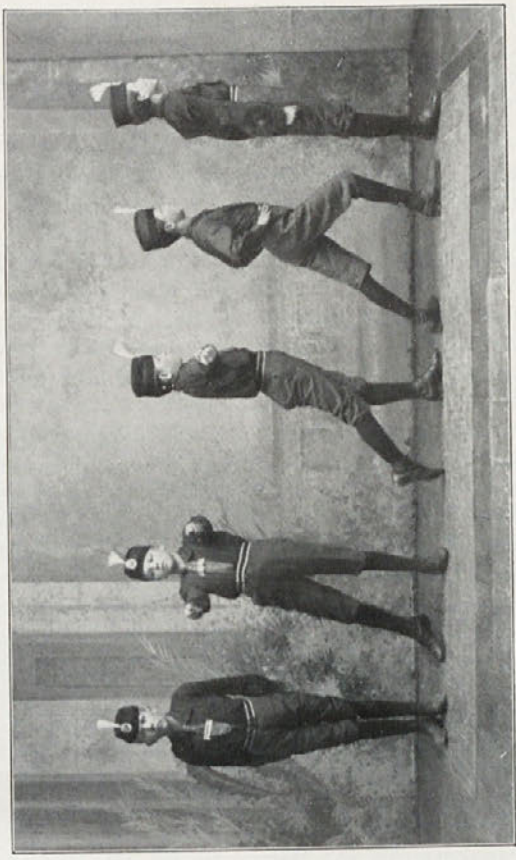
Velikokrat se ta-le ugovor ponavlja v knjigah in časnikih. Pa kakor drugi, je tudi ta brez podlage.

Ali naj se morda bojimo verovati v čudeže, ker nismo gotovi, če so osebe, ki so bile priče čudežnemu dogodku, izpovedale resnico? Ako stojimo na tem stališču, potem moramo dosledno tajiti ne samo čudeže, ampak vsa zgodovino. Če se ne zanesemo na viro, ki nam poročajo o čudežih, kako se bomo pa zanesli na viro, v katerih so nam ohranjeni drugi zgodovinski podatki? Kje morem biti potem gotov, če je res kdaj živel kak mož z imenom Krištof Kolumb, če je ta mož res l. 1492. odkril Ameriko, če so si Turki res leta 1453. osvojili Carigrad? Če se ne zanesem na pričevanje ljudi, kako morem potem biti prepričan, da je v Aziji res kaka gora Gavrizankar, ki je 8840 m visoka, da žive res v Ameriki kače, ki

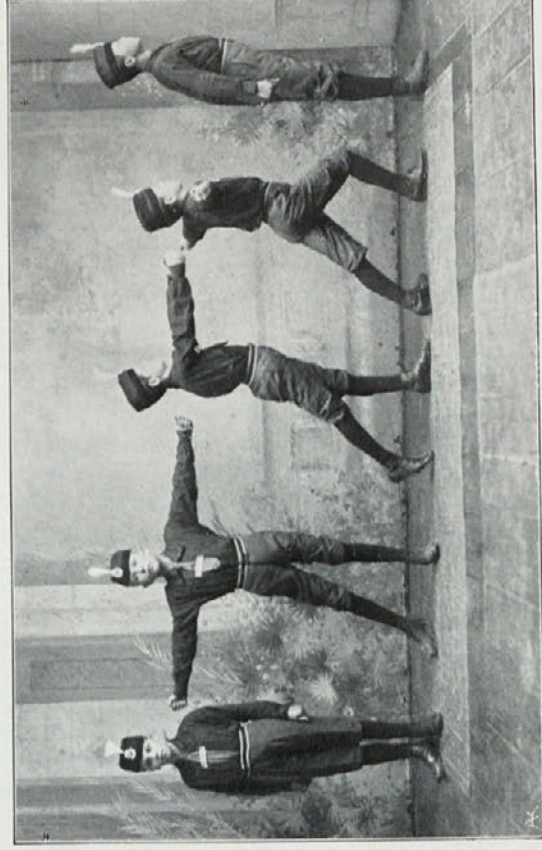
Vaje za orlovski naraščaj za leto 1914.

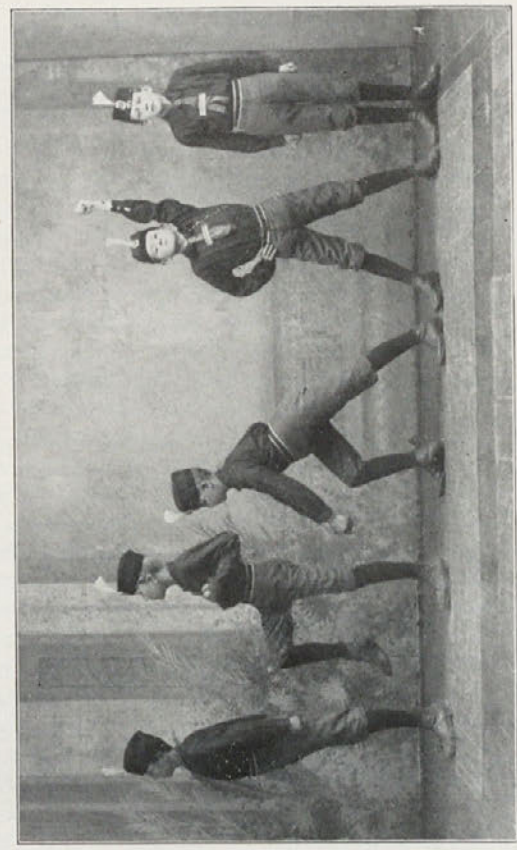
1. vaja.

3. vaja.

2. vaja.

4. vaja.

so v stanu človeku ali veliki živali polomiti vse kosti, ako se je oklenejo? Vse je potem zame negotovo, česar nisem sam doživel. Niti tega ne vem, če je sploh Amerika ali Afrika kje na svetu, ako sam nisem bil tam.

Če pa kdo kakor Renan od Boga zahteva, naj vpricho njega ali posebne komisije naredi čudež, je pa to ne samo predrzno, ampak tudi bogokletno. V svojem usmiljenju se zna Bog res ponižati, da je manjši kot vsak človek, toda čudežev ni nikdar delal zato, da bi se z njimi bahal pred ljudmi in da bi nad njimi nekateri pasli svojo radovednost.

Dalje: Ali res samo komisija izbranih zdravnikov more ločiti zdravega človeka od bolnega, mrtvega od živega? Kakšne usodne posledice bi to imelo, ako bi bilo resnično! Nalezljive bolezni bi se čudovito razširile, ker bi priprosti ljudje ne znali ločiti bolnikov od zdravih ljudi in bi se jih ne ogibali. Vsak trenotek bi lahko koga živega zakopali, ker bi ga pomotoma imeli za mrtvega. Da bi se ognili tej nevarnosti, bi morali mrliča ne po 48 ur, ampak tedne in mesece ležati nezakopani, dokler bi ne prišla komisija in konstatirala, da je dotičnik res mrtev. Priprosti ljudje bi se namreč lahko motili. — Mi pa vemo, da so tudi priprosti ljudje mogli spoznati, kako se je Jezus gobavega samo dotaknil, pa je bil v hipu zdrav, da je sleporojenega samo namazal z zmesjo iz prahu in sline, pa je izpregledal,

da je v grob, kjer je Lazar že četrti dan ležal in že jel razpadati, samo zaklical besede: »Lazar, pridi vun!« pa se je ta razgibal in stopil iz groba pred strmečo množico.

Končno bi pa čudež, če bi se prav zgodil pred komisijo najbolj priznanih strokovnjakov, zopet imel le za očividce nekaj dokazne moči, drugi bi se lahko sklicevali na lahkovernost učenjakov, očitali bi jim, da so slabo videli, slabo slišali, da so jih čuti varali i. dr. Z eno besedo: Čudež bi stavili v eno vrsto z drugimi zgodovinskimi dogodki, katerih resničnost je odvisna od verodostojnosti prič, in kdor bi ga ne maral verovati, bi imel sto in še več izgovorov na razpolago.

Iz vsega, dragi mladeniči, morete spoznati tole: Razum se prav lahko uklone pred dokazi za možnost čudežev, lahko uvidi, da so vsi ugovori, ki se navajajo proti čudežem, prazni in ničevi. Toda kakor je za to, da kdo sploh veruje, treba ne samo razuma, ampak tudi volje, tako tudi pri volji v čudeže igra volja važno vlogo. Kadar je razum že enkrat spoznal in uvidel: v tem slučaju se je zgodil čudež, mu mora priti na pomoč še volja in izreči svoj h o č e m (namreč v e r o v a t i). Volja človekova je pa svobodna, v popolni oblasti jo ima človek in zato lahko reče: »H o č e m« ali pa »N o č e m«.

(Konec prihodnjič.)

DRUGE ZVEZINE TEKME.

M. PETERLIN

Ker se lanskim tekem, ki so se vršile na I. vseorlovskega zletu v Ljubljani 23. avgusta 1913., niso udeležila vsa okrožja, je občni zbor Z. O. sklenil, da se bodo letos zopet vršile tekme in sicer so te istotako obvezne za vsa »Zvezoslovenskih Orlov«. Tekme se bodo priredile v Gorici, kjer meseca avgusta napravi »Goriška podzveza« svoj zlet.

Menim, da nam važnosti tekem ni treba še posebej poydarjati, če pomislimo, da smo v najvažnejšem razvoju tehničnega dela. S tekmami se vzbudi zanimanje za resno telovadbo, ki se po njih poglubi, postane pravilna in enotna in

se tako ohrani v pravi smeri. Seveda imajo tekme tem večji pomen, čimveč telovadcev nastopa pri njih — same objavljene vaje ne pomagajo dosti — treba je, da se v teh vsepovsod in natančno po danih navodilih članstvo vežba in da tako tekme združijo telovadce od vseh strani, ki se na ta način medseboj spoznavajo. Lani je bilo za vsa okrožja obvezno, da postavijo vsaj eno vrsto na tekmovališče, a mnoga izmed njih niso poznala discipline in izvršila tega bodisi iz malomarnosti, nezmožnosti ali boječnosti. Glede lanskim tekem naj bo! Bile so prve in našim fantom doslej še nezane; napovedane so bile precej pozno

in za ljubljanski zlet je bilo tudi obilo drugih priprav. Prav z ozirom na to bodo letos tudi tekme, kjer se pa ne bo oziralo na to in ono, ampak se bo energično postopalo napram okrožjem, ki bi ne vršila svoje dolžnosti. Sicer pa bi moralo vsako okrožje iskati časti, da se kar najbolj postavi na tekmi — vsakemu pravemu telovadcu, ki zmore predpisane vaje, bi moralo biti v ponos, da stopi v vrste bratov-bojevnikov, ki se bore za dosego višje stopnje orlovske izurjenosti.

Upati je, da so bratje po izkušnjah, dobljenih na lanskih tekmah, dobili pravi zmisel za tekme, ko so videli, da to ni šala — ampak oster boj. Nekako malomarna, negotova je bila lanska priprava, ki je obsegala pri marsikaterem telovadcu komaj zadnjih 14 dni — za vse to so se pa potem vsi prav močno kesali in vsak je dejal: »Ja, ko bi jaz vedel, da bo tako, ko bi vedel, kaj so tekme, vse drugače bi se za nje pripravil.« — A bilo je prepozno. Sedaj veste vsi — torej se tudi drugače pripravljajte kot lani.

Nedavno mi je pisal eden izmed prvih lanskih tekmovalcev in vzoren Orel: »Lani smo bili prvi — torej letos vem, da bodo vsi napeli vse sile, da ne zaostanejo. No, to je meni že vseeno — tudi če sem zadnji — le, da bi se dobro udarili!« Tu se zrcali pravi tekmovalni duh, najzdravejši — ki naj čimpreje preveže vse naše fante! V tekmah si iščemo orlovske slave! Ožive naj torej naše trdnjave-telovadnice, ko je napovedan boj — vzemite se tisti, ki ste morda dremali — na dvojno delo pozivam brate, ki so živeli v delu! Le pogumno na delo, tudi če bo komu malo težavnejše — saj orlovski duh ne pozna ovir pri častnem delu! Brez tekme ni napredka, ker le v boju je zmaga!

Tekme se bodo vršile torej v Gorici! Že lani se je nameravalo prirediti v Gorici zvezin zlet — torej ta se je vsled katoliškega shoda vršil v Ljubljani. Ker je ravno Gorica torišče najraznovrstnejših bojev, v katerih so naši ideali v veliki nevarnosti, je neobhodno potrebno, če hočemo svojo moč tudi tam okrepiti, da enkrat priredi Orlovstvo sijajno ma-

nifestacijo narodne misli, da vzbudi in utrdi s svojim impozantnim nastopom narodno zavest. In kje je to treba najbolj naglašati? — Ali ne v krajih, kjer naši bratje neprestano bijejo narodni boj, kjer so v vedni nevarnosti, da jih potegne v se valovje nasprotnega morja? Ali se bo Orel umikal tem pokrajinam, ali se bo košatil le v sredini naši — v varnem zavetju in tu širokih ust naglašal svoja narodna gesla? Če smo pravi Orli — v boj na skrajne bravnike naše zemlje! Idimo bratom na pomoč, dajmo jim poguma, moči za nove boje — ostrašimo sovražnika, da se mu zmanjša domišljavost! In tam ob Soči, bistri hčeri varuhov naše zemlje, — sivih gorskih velikanov slovenskih, tam se bije boj na dve strani; nasilni German od severa in zviti Lah od juga pritiskata in si izkušata osvojiti bisere naše zemlje in izbrisati na večne čase slovensko ime. — Bratje, prvoboritelji narodni, Orli slovenski, glejte, da se za ta boj dobro pripravite!

V solčno Goriško poletji Orel iz vseh pokrajin slovenske zemlje, da tam tekmuje v svojem delu, da manifestira za ideale narodne in verske. Pozivam za to priliko ne le br. tekmovalcev, ampak vse druge slovenske Orle, da se v prilog narodovemu blagru ne boje žrtev, ampak da stvorijo tam armado — nič manjšo od lanske v Ljubljani!

OBSEG TEKEM.

V Gorici bomo tekmovali v dveh oddelkih v nižjem in višjem. Čuti se potreba, da se za boljše telovadce napravijo posebne, višje tekmovalne vaje in se jim tako omogoči hitrejši napredek. Poleg tega je pa potrebno, da ti boljši telovadci ne pustijo za seboj manj zmožnih samih, ampak bratska pomoč zahteva, da stoji boljši vedno ob strani slabotnejšega, da mu pomaga k napredku. Z ozirom na to bosta oba oddelka tekmovala skupno v celi vrsti vaj in sicer tako, da bo tekma višjega oddelka obsegala najprej vse vaje nižjega in poleg tega še posebne vaje. Na ta način bo mogoče organizirati okrožne vrste, bo mogoča skupna vadba. Torej: vsako okrožje je obvezano, poslati k tekmam najmanj eno vrsto! Po tej tekmi pa tekmujejo zmožnejši še v posebnih vajah kot posamezniki višjega oddelka. Da bo mogoča kar najštevilnejša udeležba na tekmah, predvsem v nižjem oddelku (tekme okrožij) — in olajšano delo tekmovalcev v višjem oddelku — zato ostanejo za nižji oddelek lanske redovne vaje in vse vaje na orodju. (nova je le na vsakem orodju ena); — za višji oddelek pa sta le po dve vaji na vsakem orodju.

A) Tekma okrožij (nižji oddelek).

1. 4 vaje na drogu ([3] iste kot lani in 1 nova),
2. 4 „ na bradlji („ „ „ „ „ „ „ „),
3. skok a) v višino,
b) v daljavo,
4. vaje s palicami (letošnje obvezne za celo zvezo),
5. proste vaje (letošnje članske),
6. redovne vaje (iste kot lani).

B) Višja tekma posameznikov (višji oddelek) obsega:

- I. vse vaje tekme okrožij (nižjega eddelka) in
- II. še posebne vaje:

1. 2 vaji na drogu,
2. 2 „ „ bradlji,
3. visokodaleki skok,
4. vaditeljske proste vaje,
5. tek na 100 m.

Da ne bodo tekmovalci nižjega oddelka oškodovani s tem, da tekmujejo obenem z boljšimi telovadci, se bo izvedlo tako, da se bo uspeh tekmovalcev višjega oddelka določil le po vsoti točk, dobljenih v obeh oddelkih skupaj, ker je višja tekma v bistvu enotna. Seveda pa bo uspeh okrožne vrste obsegal skupno število točk, katere so dosegli dotični šesteri tekmovalci v nižji tekmi, brez ozira na to, če je kdo od teh potem še naprej tekmoval v drugih vajah višjega oddelka. Tekme za prvenstvo Z. O. letos ne bo, ker se ta priredi le o priliki vseorlovskega zleta v presledkih več let. Prvi pa bo seveda tisti, ki bo v višji tekmi dosegel največ točk.

Tekmovalne vaje.

A. Tekma okrožnih vrst.

I. Drog.

1., 2. in 3. vaja so iste kot lani, objavljene so v lanski »Mladosti« št. 6. in 7.

4. v a j a : Iz koleba v vesi z nadprijemom: V predkolebu z izpustitvijo desne roke cel obrat v levo do dvorjema — vzklopni naupor — preprijem leve v nadprijem — zmik (spred dol) do zamaha v vesi nazaj — vznosna vesa (napeti roki!) — prevlek do strmoglave vese zad — vzvlek zad — podprijem — toč v opori zad nazaj (nogi naprej!) — cel obrat v levo do vzpore spred z nadprijemom — spad do vznosne vese — vzklopni naupor in odbočka v desno.

II. Bradlja.

1., 2. in 3. vaja kot lani. (Glej »Mladost«, 1913, št. 6. in 7.)

4. v a j a : Iz stoje bočno za sredino bradlje: S prijemom za zadnjo lestvino in naskokom v vzporo bočno — odnožni premah z desno in prijem desne v podprijem in in sonožni odnožni premah v levo s poluobratom v desno do zakoleba v vzpori prečno — v predkolebu spad do vznosne opore na lehteh — vzklopna vzpora in ramenska stoja (3 sek.) — uleknjeno preval naprej in v zakolebu vzpora — v predkolebu premah prednožno z desno čez levo lestvino — v 2. predkolebu premah prednožno z levo čez desno lestvino in poluobrat v levo do ležne vzpore bočno spred na levi nogi — z desno dalje premah odnožno naprej in z zamahom med lestvinama odbočka v levo s poluobratom v desno (zanožka).

III. Skok.

a) v višino.

Deska je visoka 10 cm in je 1.20 m oddaljena od podnožišča ovire (traku).

Skok 1,00 m visok 2 točki.

„ 1,10 „ „ 4 točke,

„ 1,20 „ „ 6 točk.

b) v daljino.

Deska je visoka 10 cm.

Skok 3,40 m daleč 2 točki,

„ 3,60 „ „ 4 točke,

„ 3,80 „ „ 6 točk.

Lepota izvedbe se pri obeh skokih znanjuje največ s 4 točkami.

IV. Vaje s palicami.

Tekmovalo se bo v eni izmed štirih letošnjih vaj s palicami, ki se bo pred tekmo izžrebala.

V. Proste vaje.

Tekmovalo se bo v eni (izžrebani) letošnji članski prosti vaji.

VI. Redovne vaje.

Glej »Mladost« 1913, št. 4. in 5. — 6. in 7. — 8!

B) Višja tekma

obsega: a) vse vaje za tekmo okrožnih vrst
b) in še posebne vaje.

I. Drog.

1. v a j a : Iz koleba v vesi spredaj z nadprijemom: v zakolebu naupor — premik nazaj — vevleznik do nakazane proste vzporne razovke — skozi vzporo spred podmetno s poluobratom v levo do dvorjema — vzmik zadaj do vzpore zadaj in $\frac{1}{2}$ obrat okoli leve roke do vzpore spred z nadprijemom — povs (težno dol v veso) — vznosna vesa — prevlek do strmoglave vese zad — težno do razovke zad (drža 3 sek.) — vesa zad — z izpustitvijo desne roke zasuk (dvojni obrat) na levi roki naprej (v levo), do vese z nadprijemom — vzvlek spredaj — spad do vznosne vese — vzklopni naupor — toč v vzpori spredaj naprej in skrčka.

2. v a j a : Iz koleba v vesi spredaj s podprijemom — vzklopni naupor in premet in skozi veso naupor v zakolebu do nakazane proste vzporne razovke — vzpora spred (s podprijemom) sevlek uleknjeno naprej — skozi strmoglavo veso spred do razovke spred ob docela skrčeni desni nogi (3 sek.) — suniti z desno nogo do sonožne razovke — predno (s podpr.) — z izpustitvijo leve roke cel obrat v prednosu levo do prednosa z nadprijemom — tezipor (soročno) toč v vzpori spredaj naprej in odkoleb v veso — vzmik zadaj upognjeno do prednosa v vzpori (prevlaka) toč vzklopno naprej (s hrbtom nazaj!) do vzpore zad — spad do vznosne vese zad in s prevlekom vzklopni naupor do hipne stoje in zanožka v desno.

II. Bradlja.

1. v a j a . Iz stoje na začetku bradlje prečno: prijem za bradljenico in z naskokom vzklopni naupor do nakazanega prednosa — zanožno kolo z desno čez desno bradljenico — zanožno kolo z levo nad levo bradljenico — iz visokega zakoleba skozi sklek (skrčeno oporo) skok v prednos v vzpori sredi bradelj — skozi sklek zako-

leb in strig prečno s celim obratom v levo do raznožnega seda pod rokama — z odsunom nog od bradljenic in spojitev v predkolebu — stoja (3 sek.) — počasi v ramensko — preval ulek-njeno razročno naprej in v 2. zakolebu vzpora — v predkolebu soročno cel obrat v levo in prednožka v levo s celim obratom v levo (s čelom od bradlje).

2. v a j a. Iz koleba v opori na lehteh prečno — v zakolebu naupor do razovke s podporo ob desnem komolcu (3 sek.) — spad do vznosne opore na lehteh vzklopka in stoja 3 sek. — spad (iz stoje) do opore na lehteh in preval nazaj (razročno in ulek-njeno) — naupor spred — (iz zakoleba) zanožni premah z levo v desno za desno nogo na desno bradljenico in prednožni premah z desno v desno s poluobratom v desno nad prvo lestvino do ležne vzpore bočno pred rokama s podprijemom in cel obrat v desno do ležne vzpore bočno z nadprijemom — prednožno kolo z levo (v desno) pod desno nogo — od-nožno kolo z desno (v desno) — skrčka čez obe lestvini.

III. Visoko daleki skok.

1.20 m visok in 1.20 m dalek skok se znamkuje z 2 točkama,

1.30 m visok in 1.30 m dalek skok se znamkuje s 4 točkami,

1.40 m visok in 1.40 m dalek skok se znamkuje s 6 točkami.

IV. Hitri tek na 100 m.

13 sek. = 10 točk	14 ³ / ₅ sek. = 4 — točke
13 ¹ / ₅ „ = 9 „	14 ⁴ / ₅ „ = 3.50 „
13 ² / ₅ „ = 8 „	15 „ = 3 — „
13 ³ / ₅ „ = 7 „	15 ¹ / ₅ „ = 2.50 „
13 ⁴ / ₅ „ = 6 „	15 ² / ₅ „ = 2 — „
14 „ = 5.50 „	15 ³ / ₅ „ = 1.50 „
14 ¹ / ₅ „ = 5 — „	15 ⁴ / ₅ „ = 1 — „
14 ² / ₅ „ = 4.50 „	16 „ = 0.50 „

Lepota teka se poleg tega znamkuje še največ z 2 točkama.

RAZLAGA TEKMOVALNIH VAJ.

Glede vseh vaj, ki ostanejo od lani in sploh celi tekmovalni red, kolikor ga sedaj ni posebej izpremenjenega, — velja vse, kar je v »Mladosti« 1913, št. (4. in 5.), (6. in 7.), (8.). Opozarjamo vse br. tekmovalce, da vsako stvar natančno pregledajo in se držijo danih navodil. Ne pozabi naj se na redovne vaje, vaje s palicami, skok itd., da se tudi v tem že sedaj začnete vaditi in ne le orodne vaje! Tisti, ki mislijo nastopiti tudi še v višji tekmi, naj se preje skupno vadijo z drugimi! Torej, ne polagati večje važnosti na težke vaje, lahke pa zanemarjati, češ, bo že šlo, kajti lažje je pri lahkih vajah doseči več točk kot pri težkih — točka pa je točka — vse imajo isto vrednost!

Vaje nižjega oddelka.

I. D r o g. 4. v a j a. Iz mirne vese z nadprijemom se vzame srednjeveliki koleb. Ko pride-mo iz zakoleba v predkoleb, je za lepo in hitro izvedbo celega obrata v levo treba, da z no-gama močno zamahnemo naprej in nekoliko v stran obrata, v levo — z desno roko se spu-stimo, se hitro in docela obrnemo v levo — oprimemo nadprijem z desno in tako z dvopri-jemom izvedemo vzklopni naupor — pri čemer je treba paziti, da smo v predkolebu dolgo

časa ulek-njeni in da potem hitro izve-demo vznosno veso in naupor. Po dohodu v vzporo naj se pazi telovadec naslanjenja v levo, ampak skuša naj čimpreje preprijeti z levo v nadprijem, da se ustavi v lepi vzpeti vzpori spred, katero pa le nakaže in takoj nadaljuje z z m i k o m; pri tem se v kolku malo upogne in se spusti (hitro) po nasprotni poti vzmika z glavo naprej skozi vznosno veso do vese, v akteri pusti, da mu noge omahnejo nazaj, da tem laže ob docela napetih rokah izvede takoj vznosno veso. Trup se le vkolku upogne, nogi in roki sta iztegnjeni — v vznosni vesi se nogi hitro in popolnoma skrčita, pre-večeta vtaknjeni pod drogom in se zopet ži-vahno iztegneta v vznosni vesi zad — trup se ulekne in se prične s krčenjem rok počasi dvi-gati, se prelehata in p r e d e n se ustavi v vzpori zad, roki že preprimeta v podprijem, nogi se malo dvigneta, da moreta izvesti zamah nazaj in s pomočjo tega napravi telovadec ob zmerno pokrčenih lehteh toč v opori zadaj nazaj (z nogama naprej). Pazi naj se, da se trup dobro pritisne k drogu, da se tega dotika cel čas toča in da se drži glava dvignjena. Po izvedenem toču se nakaže vzpora zad in se takoj izvede cel obrat okoli leve (iztegnjene!) lehti v vzporo spred z nadprijemom, desna roka med obratom priroči. Nakazani vzpori spred sledi ob napetih lehteh in nogah spad do vznosne vese — vz-klopka, pri kateri se odrinemo s trupom od droga, nogi vržemo nazaj in v stran in tako izvedemo odbočko v desno. — V trenutku, ko leti trup nad drogom, sunemo s trebuhom naprej — se s tem ulek-nemo in tako letimo izteg-njeni, vzravnujoč se pri tem in vedno obrnjeni naravnost naprej do počepa na tla s predro-čenjem. Pazite pri tej vaji na dvignjeno glavo predvsem v vzpori zad in pri seskoku tudi, da je dovolj visok!

II. B r a d l j a. IV. V a j a. Vstopimo se ob bok bradlje in izvedemo obrat, s čelom not, da tako stojimo za sredino bradlje — oprimemo zadnjo bradljenico z nadprijemom — nasko-čimo in preden bi se morali ustaviti v vzpori — že premahnemo z desno nogo v desno čez zadnjo lestvino, desna roka se pri tem, da napravi pot nogi, poprime, in sicer v podprijem — noga pa se nič ne ustavi, ampak gre v istem zamahu naprej v levo, kamor za-mahne v tem tudi leva noga; ko sta tako obe nogi zamahnili nad, se odrinemo z levo roko od bradljenice, se s tem obrnemo za polobrata v desno — nogi zadaj staknemo — leva roka oprime levo (prednjo) bradljenico in tako pri-demo v zakoleb. Paziti se mora na to, da se ti premahi ne prekinajo, ampak da se v enem zamahu izvedejo — pri prvem se nagnemo na levo roko — pri drugem na desno! Pazite na iztegnjeni nogi tudi v stopalih! Iz predkoleba spadnemo do vznosne opore (nog ne preveč nizko — cel trup pa se mora dvigniti, da je ta vsaj vzporeden z bradljenicama), izvedemo vzklopko (napeti roki!) in pridemo iz te z ulek-njenim križem v ramensko stojo, katero 3 se-kunde obdržimo (glavo nazaj, komolce dol!), iz te pa razročimo in tako izvedemo u l e k n j e n o preval naprej in istotako ulek-njeno naupor v zakolebu kar najvišje (nagni se malo naprej — roki sta napeti!). Iz predkoleba premah-nemo z desno nogo čez levo bradljenico. Da se ta premah izvede lepo, pazi na sledeče: noga

začne že takoj ob začetku premaha drsati z golenjo ob bradljenici, da se tako gladko izvede gib — ko pride noga k roki, se s to odrinemo od bradljenice, pustimo nogo naprej in s tem prenesemo težo telesa na desno roko, da desna noga prav nalahko drsi po lestvini; ko se zopet oprinemo z levo, zamahnemo tudi z levo (notranjo) nogo močno zad navzgor — da ji tako desno pripojimo v kar najvišjem zakolebu (nagni se naprej!). Iz drugega predkoleba pa premahnemo z levo čez desno bradljenico, nogo na tej ob desni roki ustavimo, se spustimo z desno roko, obrnemo za pol obrata v levo do ležne vzpore bočno (desna roka preprime pri tem na prednjo (levo) bradljenico, desna noga pa je šla med tem v zakoleb, izvedla zanožni premah v desno in se ne priklopi k levo v sonožno ležno vzporo, ampak kar napre, premahne v desno čez zadnjo bradljenico in zamahne prav krepko med bradljo v levo stran in se s tem zamahom in odsunom leve noge z zadnje bradljenice (in odzivom leve roke s prednje bradljenice) izvede odbočka v levo (da se obe nogi vržeta na levo nad prednjo bradljenico, se tu prvi stakneta, trup se uleknje) in se pri tem hitro zasučemo za pol obrata v desno, da preidemo v zanoško z odročanjem. Pazite pri premahih na iztegnjeni, docela napeti nogi — dvignjeno glavo in na dotične odrive, ki omogočijo lepo izvedbo! Pilite premahe neprestano, da dosežete pravilno lahko, lepo, elegantno izvedbo!

Vaje za višjo tekmo.

Drog.

Prva vaja. Iz mirne vese je treba kar največji koleb, da se takoj v prvem zakolebu vzpremo **uleknjeno** visoko od droga in takoj izvedemo premik nazaj, pri čemer moramo preiti zadaj v kar najvišji zakoleb (pod drogom se trup upogne, spredaj pa se zopet uleknje — roki cel čas napeti!), iz katerega izvedemo koleb v veso in gremo naprej, da se ustavimo zopet nad drogom v prosti vzporni razovki. Da se nam to posreči, je pač treba, da pridemo po premiku kar najvišje, da imamo močan zamah, kot za veletoč. Da pa tega ne izvedemo, to je da ne pridemo po toču v stoji, je pa potrebno, da se spredaj hitro in uleknjeni, močno nagnemo naprej, da tako obdržimo telo za hip v ravnotežju v vodoravni legi nad drogom, roki se smeta tu zmerno pokrčiti. Pazite, da izvajate ta toč iz premika cel čas uleknjeno. Če smo dosegli po premiku dovolj visok odkoleb — ne bo treba v predkolebu mahiniti z nogama naprej — ampak bomo obdržali telo cel čas lepo uleknjeno. Iz te proste vzporne razovke, katero malo podržimo — se spustimo skozi vzporo podmetno s celim obratom v levo v koleb v vesi. To se izvede tako, da napravimo spad do vznosne vese in iz tega z nogama odsunemo poševno gor v levo, se s tem uleknemo, spustimo z desno roko, izvedemo na levi cel obrat in tako dosežemo zakoleb, ko se medtem oprinemo z desno z nadprijemom — leva pa preide vsled obrata v podprijem in tako napravimo v predkolebu (z dvoprijemom) vzmik zad (če le mogoče prevlečemo nogi iztegnjeni pod drogom — se uleknemo v vzporo zad). Vzporo zad en hip obdržimo, potem pa takoj izvedemo celi obrat na levi roki v levo do vzpore spred z nadprijemom — in pričnemo takoj izvajati po-

ves, to je nasprotni gib tezipora — počasi se sročamo za drogom v iztegnjeno veso (prehod sročeni! — trup cel čas iztegnjen — po prehodu v zgibo [krčeno veso] se uleknje!) Iz vese spred dvigamo ob n a p e t i h r o k a h prav počasi obe nogi iztegnjeni do vznosne vese, jih prevlečemo s hitrim skrčenjem in živahnim sunkom staknjeni do strmoglave vese zad, iz katere se uleknjeni spuščamo prav počasi do razovke zad, katero 3 sekunde držimo in gremo potlej naprej dol do vese zad (uleknjeni!), v tej se z desno roko spustimo, jo priročimo — in se zasučemo na levi roki za dvojni obrat v levo (naprej) — se oprinemo z desno do vese spred — iz te ob napetih rokah kot preje preidemo težno do vznosne vese in izvajamo dalje s krčenjem rok vzvlek spredaj. Ko se telo začne pretehtavati, se lepo uleknemo in tako z dvignjeno glavo in vzpeti preidemo v vzporo pred — izvedemo spad do vznosne vese, vzklupko, se lepo uleknemo in pričnemo tako uleknjeni toč naprej, pa se takoj zopet upognemo in ko pridemo zadaj s trupom gor — z nogama močno zamahnemo nazaj, skrčimo v kolenih nogi (v stopalih ne!), odrinemo krepko z rokama od droga, se s tem vzravnamo v letu, potegnemo kolena nazaj — vročimo, iztegnemo nogi in tako popolnoma vzravnamo seskočimo na tla. Paziti se mora na močen odziv rok, da pri skrčki ne letimo na glavo, ampak da jo s pomočjo njega vržemo nazaj.

Druga vaja. Iz vese s podprijemom (ne si popravljati prijema!) izvedemo koleboma vzklupni naupor (v predkolebu uleknjeni trup!) in se s pomočjo tega pri vzklupki dobljenega odkoleba vržemo v skrčeno stoji, se spustimo čez, roki nategnemo (dovoljen je tudi odkoleb v iztegnjeno stoji, toda telovadec je ne sme vzpirati) in tako izvedemo premet do vese in nadaljujemo gib z nauporom, katerega izvedemo do nakazane proste vzporne razovke (kot preje, se tudi tu nagnemo naprej). Potem se spustimo v vzporo spred s podprijemom — izvajamo prevlek naprej kolikor mogoče uleknjeno in skozi strmoglavo veso spred preidemo v razovko spred, pri kateri desno nogo popolnoma skrčimo. To razovko obdržimo 3 sekunde, potem z nogo sunemo do sonožne razovke, iz katere se v kolku upognemo, da dosežemo prednos s podprijemom, v tem se z levo roko spustimo drog, jo priročimo in se s tem zasučemo v prednosu za cel obrat v levo, oprinemo z desno in tako nakažemo prednos z nadprijemom — povesimo počasi nogi do iztegnjene vese in nadaljujemo vajo s soročnim teziporom, pri katerem smete nogi le zmerno prednočiti, roki pa se v zgibi zasučeta naprej do prijema v zapetju, s čemer pa ne smemo ustaviti giba, ampak iti cel čas enakomerno navzgor (zasuk rok se torej izvede mimogrede in mirno) do vzpore spred. Iz te pa izvedemo toč naprej in se z odkolebom, tu dobljenem, spustimo po toču v koleb v vesi in takoj v predkolebu (katerega izvedemo uleknjeno kot pri vzklupki) — prevlečemo nogi in odsunemo upognjeni v prednos v vzpori zad (= prevlaka); iz prednosa pa se vržemo nazaj in iz vznosne vese zad vržemo pleča in glavo nazaj gor, se tako uleknemo in preidemo zopet do prednosa (= vzklupni toč naprej). Iz nakazanega prednosa se zopet spustimo zadaj v vznosno veso zad, prevlečemo nogi (iztegnjeni!) in izvedemo vzklup-

ko in iz te takoj iztegnjeno stojo, v kateri se zatečemo v levo, spustimo z desno roko in izvedemo z dvignjeno glavo — uleknjenim trupom, iztegnjenimi nogami in odročenjem zanožko (v desno).

Bradlja.

Prva vaja. Iz stoje na začetku bradlje obrnjeni not, se sprimemo za konca bradljenic, skočimo ob iztegnjenih rokah in nogah in uleknjenem križu navzgor — se z dviganjem nog do vznosne vese spustimo v predkoleb in izvedemo ob iztegnjenih rokah vzklopko — nogi pa pri tem obdržimo v prednosu, katerega nakažemo, potem izvedemo zakoleb in iz tega premahnemo z desno nogo čez konec bradljenice in naprej noter, da se ta noga stakne v predkolebu z levo, ki je šla medtem med bradljenicama (= zanožno kolo z desno), iz predkoleba gremo zopet v zakoleb in iz tega na isti način kot prej izvedemo zanožno kolo z levo čez levo bradljenico. Pri teh kolebih naj se pazi, da se teža telesa prenese vedno na krožeči nogi nasprotno roko in pa da tudi druga noga kot tudi celi trup koleba. Iz drugega predkoleba torej (takoj po pripojitvi leve noge) izvedemo visok zakoleb — se spustimo v sklek (= skrčeno oporo), kar najkrepkeje zamahnemo z nogama naprej gor, se odrinemo v isto smer z rokama in tako skočimo na sredo bradlje v nakazan prednos v vzpori; iz tega se zopet spustimo v sklek in izvedemo s tem, ko se pri zakolebu zopet dvigamo prav hitro cel obrat v levo in v istem trenutku preidemo v raznožni sed pred rokama (roki sta se medtem oprijeli za nogama) = strig prečno v levo. Takoj pa ko pridemo v ta raznožni sed, vržemo nogi v predkoleb in iz tega izvedemo takoj stojo v vzpori (= takoj na iztegnjenih rokah) in jo obdržimo 3 sekunde. Pri stoji naj se pazi na lepo napetost in staknjeni nogi, trup ne sme biti preveč uleknjen — nagnjeni smo naprej. Iz iztegnjene stoje se prav počasi spuščamo (s krčenjem rok) v ramensko stojo, v kateri roki takoj razročimo in se uleknjeni spustimo naprej okrog (preval uleknjen naprej), oprimemo z itegnjenima rokama zadaj (ob prihodu v ramensko stojo) in skozi to še enkrat začnemo preval naprej, se takoj spredaj oprimemo in izvedemo iz zakoleba visok naupor zad — v predkolebu pa se s soročnim odrivom hitro zasučemo za cel obrat v levo in tako preidemo v zakoleb in iz tega skozi predkoleb izvedemo prednožko v levo s celim obratom v levo, uleknemo krepko križ in seskočimo z odročenjem kot pri zanožki. Da se posebno konec vaje more izvajati sredi bradlje,

je potrebno, da je tisti skok začetkom kar najdaljši.

Druga vaja. Iz kolebanja v opori na lehteh prečno izvedemo v zakolebu naupor, upognemo desno roko, zasučemo komolec not in obdržimo trup v razovki s podporo ob d. k. 3 sekunde. Da se to lepo izvede, je treba kar najmočnejšega zakoleba. Druga roka (leva) je pri tem iztegnjena — trup uleknjen. Iz te razovke izmaknemo desni komolec, roko iztegnemo in telo spustimo uleknjeno v predkoleb, kjer izvedemo odsun do vznosne opore na lehteh in izvedemo docela uleknjeno in z odročenjem preval nazaj, v drugem predkolebu pa naupor (spred). Iz zakoleba pa izvedemo z levo nogo zanožni premah v levo (za desno nogo) na desno bradljenico, desna noga pa gre med bradljenicama naprej — se obrnemo za pol obrata na levi roki in levi nogi (ki počiva na desni bradljenici) — v desno, oprimemo z desno roko podprijem na zadnji lestvini, in nakažemo za hip ležno vzporo bočno spred — potem pa nadaljujemo s celim obratom v desno do ležne vzpore bočno vzad, izvedemo prednožno kolo z levo nogo pod desno v desno in takoj, ko je leva noga kolo izvedla — desna izvede odnožno kolo v desno nad zadnjo lestvino — in takoj nato se odpahnemo z nogama od zadnje lestvine, jih skrčimo — se odrinemo krepko z rokami od prednje lestvine — in se pred doskokom — še vzravnamo. Za to skrčko zadostuje en sam odriv — večkratno odpahovanje se smatra kot prekinjenje.

Glede razlage teh vaj je priporočljivo, da tekmovalci pregledajo tudi razlago lanskih vaj tekme za prvenstvo, ker je marsikak gib natančnejše kot tu razložen. Seveda naj preštudira vsak tekmovalac tudi »navodila za sodnika« pri lanskih vajah, da bo natančneje spoznal pravilnost izvajanja in pa kako se sodijo napake. Letos vsled pomanjkanja prostora v »Mladosti« ne bo tako natančne razlage kot lani, zato pa lanska navodila dobro preglejte. K vsemu temu bi bilo še pripomniti, da se bo strahota ničel omilila v toliko, da bo ta sledila le največjim napakam, torej če telovadec kakega giba sploh ne zmore, če kaj izpusti itd. Zato se bo pa za malo manjše napake sodilo tako, da se telovadcu zniža znamka na polovico; n. pr. če tekmovalac poleg eventualnih malih napak ni vezal dveh gibov (kar se je doslej znamkovalo z ničlo), se bo naredilo tako, da se najpreje vračunajo druge napake z odbitki in kar tekmovalcu ostane, se mu zniža na polovico. V toliko se bo mileje sodilo!

Vsi na vztrajno delo in takoj! Na zdar!

Br. Orli gorenjskih okrožij, pozor!

Prvo nedeljo v maju se vrši vsakoletni orlovski tabor na Šmarni gori s sv. mašo in mladeniškim zborovanjem na Planinici. Natančnejši spored se bo objavil v „Slovcu“ in „Domoljubu“.

OREL v Št. Vidu.

ORLOVSKA POŠTA.

IZ SEJ PREDSEDSTVA Z. O. IN KRANJSKE PODZVEZE.

Pod to rubriko bomo priobčevali vse važnejše sklepe predsedstva Z. O. in K. P., tako da bo »Mladost« glasnica, po kateri bodo odseki poučeni o delu, ki ga ima vršiti Zvezin odbor. Prinašali bomo torej le nekaj izvleček odborovih sej, ne pa celotnih prepisov. V naslednjem naj navedemo par važnejših sklepov iz sej letošnjega leta: 1. Ker se je naš poslovnik pokazal tekom časa v marsičem nejasen in nepopoln, se bodo izdajala v »Mladosti« polagoma dopolnilna določila, v prvi vrsti bodo prišla tu v poštev določila glede volitev v odsekov in okrožni odbor. — Izdela se nadalje pravilnik za razsodišča, ki se bodo uvedla po odsekih, organizacija naraščaja zahteva tudi svoj poslovnik. Razmere v orlovskih godbah silijo Zvezin odbor, da izgotovi primeren poslovnik. Izgotovitev teh poslovnikov je razdeljena med posamezne člane predsedstva in bo Zveza Orlov že v eni prihodnjih števil »Mladosti« pričela s priobčevanjem. — 2. Kar se prireditev v letu 1914. tiče, se je dosedaj sledeče sklenilo: a) Zvezina prireditev se vrši v Gorici, in sicer v dneh 15. in 16. avgusta, združena bo z mladeniškim taborom na Sv. Gori. Podrobna navodila se bodo naznanila odsekom v posebnih okrožnicah; b) poleg te prireditve naj prirejajo okrožja mladeniške tabore, če mogoče združene z javno telovadbo, h kateri pa smejo vabiti le najbližje odseke. Vse dosedaj naznanjene okrožne prireditve objavljamo v naslednjem:

Okrožje **Ljubljana (Sv. Peter)**: Javni telovadbi v Hrušici (5. julija 1914) in v Mostah (30. avgusta 1914) o priliki blagoslovljenja društvenih domov.

Okrožje **Šmartno pri Liji**: Tabor na Sveti Gori pri Vačah (24. maja 1914) in v Trebnjem.

Okrožje **Kamnik**: Javni telovadbi v Komeni (7. junija 1914) in v Ihanu o priliki blagoslovljenja društvenega doma.

Okrožje **Jesenice**: Tabor in javno telovadbo v Radovljici koncem avgusta.

Okrožje **Tržič**: Javno telovadbo v Tržiču v začetku septembra.

Okrožje **Vič**: Tabor na Dobrovi na dan 8. septembra 1914.

Okrožje **Vrhnika**: Tabor na Žalostni gori in telovadbo v Kamniku pri Preserju.

Okrožje **Št. Vid nad Ljubljano**: Tabor na Šmarni gori prvo nedeljo v maju.

Okrožja, ki še niso sklenila mladeniških taborov, se pozovejo, da store to do 15. aprila t. l. Vsako okrožje je po sklepu občnega zbora Z. O. dolžno, da priredi v poletnem času en mladeniški tabor, združen z morebitno javno telovadbo. Pri vseh svojih prireditvah se pa morajo ozirati na čas Zvezinega izleta v Gorico. — 3. Za poročevalca o delovanju okrožij se je določil br. Josip Pirc, ki bo skrbel za stik med okrožji in odborom Z. O. Okrožja se zato pozovejo, da pošiljajo redno prepise sej in občnih zborov in tako tudi olajšajo delo okrožnemu poročevalcu. —

4. Sklene se nabaviti klavirski izvleček za proste vaje in sekirice za trobentaške in tamburaške zборе, ki jih bo Z. O. dajala odsekom proti primerni odškodnini. — 5. Podzveze se pozovejo, da pošiljajo prepise sejnih zapisnikov Z. O. in priobčujejo vse svoje sklepe v »Mladosti«. Skrbe naj tudi, da bodo njihovi odseki bolj pogosto dopisovali v »Mladost«, ki naj postane tako res pravo glasilo vseh slovenskih Orlov. — 6. Pri manifestačnih obhodih se upelje defilacija, kakor je v navadi pri vojaki; potrebna pojasnila bodo dobili načelniki odsekov v »Mladosti«. Sklene se tudi, da se izdajo določila za nastope pri procesijah, pri sv. maši in drugih podobnih prilikah.

To bi bili važnejši sklepi iz zadnjih sej (z dne 29. januarja, 26. februarja, 12. marca in 26. marca 1914); poleg tega so se reševale še razne druge zadeve, tičeče se posameznih odsekov. Seje Z. O. in K. P. se vrše skupno in sicer vsakih 14 dni ob četrtkih ob 6. uri zvečer v Katoliški tiskarni (I. nadstr.); seji v aprilu se vršita dne 9. in 23. Naj bi k sejam Z. O. prihajali tudi odborniki in zastopniki z dežele.

Jos. Pirc.

KRANJSKA PODZVEZA.

Ljubljana (Sv. Peter). Naš 3. redni občni zbor se je vršil ob polnoštevilni udeležbi članov v petek dne 27. marca 1914. Odsekov predsednik br. Lud. Tomažič je najprvo pozdravil zastopnika Š. P. D. g. nduč. Jankota Jegliča ter oba zastopnika graškega Orla — bivša naša člana — medicince br. St. Velkavra in br. Iv. Pirca. Nato je podal svoje poročilo, iz katerega razvidimo, da orlovska misel tudi v Ljubljani pridobiva vedno več tal in da bomo s smotrenim, vztrajnim delom tudi v našem mestu dosegli še lep napredek orlovske organizacije, to sedaj tembolj trdno upamo, odkar ima odsek svoj naraščaj, iz katerega bodo izšli bodoči voditelji odsekov, dobri telovadci in trdni značaji. Zato je odsek posvečal organizaciji naraščaja največ pozornosti ter poveril vodstvo posebnemu odboru. Lahko rečemo, da smo že tekom enega leta dosegli pri naraščaju lepe vspehe, kar kaže, da je tudi mestna mladina dovezeta za orlovsko misel in da bomo edino z organizacijo naraščaja napravili konec tisti podivjanosti in surovosti naše mladine, ki tako bujno cvete po mestnih ulicah in ki začne že v zgodnji mladosti črtiti vse, kar nosi znak katoliškega prepričanja. Vzvišena je ta naloga, a težka v naših razmerah, pa pogled na dosedanji napredek nam daje trdno upanje, da delo ne bo brez vspeha! Br. predsednik je omenjal nadalje fantovske večere, ki so za naše fante v mestu živa potreba, ker so primorani v delavnicah, tvornicah, prodajalnah in uradih delati skupno s fanti, katerih edina beseda je psovka, zbadanje in norčevanje iz svetih verskih resnic. Važni so torej taki fantovski večeri, ker naj se izenačijo ti slabi vplivi od strani surovih brezverskih delavskih tovarišev. Posebno v naših mestih je torej potreba po takih fantovskih ve-

čerih tem večja, ker vidimo, da odpadejo najprvo tisti fantje, ki zaidejo v take slabe tovaršije in ki se dajo takoj pregovoriti, ker jim manjka v prvi vrsti verske izobrazbe in trdnega, neupogljivega značaja. — V odseku smo osnovali razsodišče, ki je poravnalo že marsikateri spor, ki bi drugače rodil slabe posledice; pomisliti je pač treba, da tičijo v odsekih razni značaji in da nastanejo tako včasih spori katere je pa že v kali za tretji.

Tajniško poročilo je podal tajnikov namestnik br. Jos. Stegel; iz njegovega poročila posnamemo sledeče: Odsek je imel 28 ustanovnih, 31 podpornih in 42 rednih oziroma izvršujočih članov, torej skupaj 101; razveseljivo je, da je število rednih članov poskočilo za 11, vzlic temu, da je 1 izstopil, da so 3 odšli k vojakom in 3 za kruhom. Naraščaj je štel 60 dečkov. Fantovskih večerov je bilo 6, pri teh so govorili br. Fr. Terseglav (dvakrat), br. Ivo Pirc, br. St. Velkavrh in br. dr. Lovro Pogačnik ter br. vikarij Cegnar; poleg fantovskih večerov so fantje posečali tudi redna društvena predavanja. Odsek je priredil dne 4. januarja 1914 v veliki dvorani »Uniona« veliko javno telovadbo in v telovadnici Ljudskega doma 4 javne telovadne produkcije, udeležil se je polnoštevilno okrožne javne telovadbe v Mostah in javne telovadbe in zvezne tekme (4 člani) o priliki katoliškega shoda; napravil je 5 izletov: na Vič, v Sostro in Smartno ob Savi, St. Jakob ob Savi in na Dolsko. Odsekovi člani so sodelovali pri okrožnih predstavah »Zaklad«, »Oderuštvo in dobrot«, ki so se vršili v Ljudskem domu v korist izletnega fonda za Moravsko. Odsek se je udeležil polnoštevilno pogreba državnega in deželnega poslanca dr. Ig. Žitnika in obeh skupnih sv. obhajil, nadalje slovesnega sprejema članov dne 8. decembra 1913, ob kateri priliki je bilo v odsek slovesno sprejetih 35 članov. Naraščaj je napravil 4 izlete: na Vič, v St. Vid nad Ljubljano, v Smartno ob Savi in Spodnjo Hrušico, priredil v društveni dvorani 2 predstavi in se udeležil obeh skupnih sv. obhajil in sodeloval pri društveni petletnici. S 14. novembra 1913 je v odseku začela poslovati »Čebelica«, v katero je vloženih že dosedaj 152 K 50 vin., kateri prihranki so namenjeni za izlet v Brno leta 1915. Iz blagajnikovega poročila, ki ga je podal br. Jos. Pirc, vidimo, da je imel odsek dohodkov 3008 K 6 vin. in stroškov 2936 K 18 vin.; visokost izdatkov so povzročili stroški za naraščaj (okrog 800 kron); da je financijen uspeh kolikortoliko zadovoljiv. V njegovih prvi vrsti zaslug damskega odseka Š. P. D. oziroma njegove predsednice gdč. Strahove, ki je vodila aranžma vrtno veselice (čistega okrog 339 K), v drugi vrsti zaslug podpornih članov (podpornina okrog 200 K). Na predlog računskega preglednika br. Jankota Gajška se je podelil upravi telju odsekovе blagajne absolutorij.

Načelnikovo poročilo je izostalo, ker je odsekov načelnik br. Slana nenadoma obolel. Po končanih poročilih so se izvršile volitve; izvoljeni so bili sledeči: predsednik br. Lud. Tomažič, podpredsednik br. Jos. Pirc; tajnik br. Slana Franc, njegov namestnik br. Kanduč; blagajnik Stegel Josip, njegov namestnik br. Vukšinič Josip; odborniki: br. Poženel, Rodič, Šega in Žitnik; načelnik br. Slana Fr.; pre-

gledovalca računov: br. Gajšek Janko in Jeglič Janko; zaupnika za razsodišče: br. Poženel in Stegel, namestnika: br. Klančar in Vukšinič. — Nato se je občni zbor zaključil.

Okrožje Vič. Dne 1. marca je imelo okrožje Vič svoj tretji redni občni zbor na Viču. Vdeležilo se ga je tudi krog 30 fantov vseh treh odsekov. Pred občnim zborom je podal fantom nekaj primernih misli okrožni predsednik p. Teodor. V preteklem letu nismo bili ravno živahni, pa životarili tudi nismo. Treba pa je fantom več vneme za organizacijo, več resnosti, več vztrajnosti, več veselja; naj se nikar ne potratijo po nepotrebnem toliko dragocenega večernega časa. Mladenič-delavec se lahko v društvu in v telovadni organizaciji do vojaških let izobrazbi umsko in okrepi telesno, če hoče dobro porabiti večerni prosti čas. — V mnogih krajih za telovadno organizacijo osobito pri starših ni najti pravega zmisla. Naj posamezni odseki sami skušajo svojo organizacijo vsak v svojem kraju popularizirati. Vsak mož naj bo, če ne redni, vsaj podporni član Orla; istotako žene in dekleta. S tem si bo organizacija opomogla tudi v denarnem oziru, ki je vedno najtežje vprašanje za posameznega Orla, kakor tudi za odsek in okrožje. — »Mladost« naj čita vsak član Orla! Ni pravi Orel, kdor ne bere »Mladosti«. — Iz posameznih točk dnevnega reda omenjamo le nekaj važnejših sklepov. Okrožna telovadba se vrši na Dobrovi v obliki mladeniškega tabora. Okrožna članarina se poviša na letnih 5 kron. Vaditeljske seje se bodo združile vselej s telovadbo. Upelje se okrožni trobentaški zbor s skupnimi vajami. Vsaka prireditelj okrožja se mora najmanj en mesec prej naznaniti okrožnemu predsedstvu. Meseca majnika se priredi okrožni peš-izlet v Polhov Gradec. — Izvolili so se soglasno: Predsednik P. Teodor, podpredsednik Klemenc, tajnik Jezeršek, blagajnik Marinko. V okrožni odbor spadajo tudi vsi predsedniki in tajniki posameznih odsekov. Načelnik Tonejc, podnačelnik Krvina.

Logaško okrožje je imelo svoj redni občni zbor dne 8. marca t. l. v Dol. Logatcu. Iz poročila predsednika je razvidno, da sta se vršili po izrednem občnem zboru dve odborovi seji, v Gor. Logatcu in Hotedrišici, z glavnim dnevnim redom, obnovitev Orla v Gor. Logatcu in Planini ter ustanovitev Orla v Rovtah. V Planini se je res posrečilo še oživiti tamošnjega Orla in pričakujemo, da se v kratkem stori isto v Gor. Logatcu in v Rovtah. — Okrožje napreduje, tako v organizatoričnem, kakor v tehničnem zmišlu. V vseh odsekih se vrše redni sestanki s predavanji in prosto debato. Naraščaju se povsod posveča največja važnost. — Izmed mnogih sklepov naj omenim le najvažnejše: V avgustu se priredi ljudski tabor na Planinski gori (Raje prej! Op. ur.) Tudi v Rovte poleti okrožje v letošnji sezoni. Oficijelne okrožne javne telovadbe letos ne bo, pač pa se priredi tečaj za vse okrožne in odsekovе vaditelje. — Volitev novega odbora: Predsednik: Iv. Petkovšek; podpredsednik: Koželj Jožef, kapelan v Planini; tajnik: Šenčur Jakob, namestnik: Ivan Plečnik; blagajnik: Slabe Fran, namestnik: König Fr.; odborniki: Maček Fr. in Urbančič Fr.; pregledovalca računov: Remškar Val., župnik, in Gosar Andrej, visokošolec. — Vaditeljski zbor: načelnik: Lovko Jožef, podnačelnik: Peč-

kaj Anton, Žitko Jakob in 7 vaditeljev iz vseh odsekov.

Kranjsko okrožje je imelo letni občni zbor dne 1. marca v Trziču. Navzoči so bili odseki iz Trziča, Kranja, Naklega in novoustanovljenega v Križu. Po pozdravu predsednika trziškega odseka župnika Potokar je poročal tajnik br. Prešern o delovanju okrožja. Okrožje je imelo 4 seje, mladeniški tečaj v Kranju in en okrožni izlet v Naklo, kjer je priredilo javno telovadbo kot predpripravo na katoliški shod. — Sklene se prirediti po predlogu br. Bonača v majniku okrožni izlet na Brezje in sicer prvo nedeljo. Žal, da spita dva odseka že dalj časa, in sicer v Podbrezju in Šenčurju. Sklene se ju obuditi k življenju, če se bo dalo. — Na predlog gosp. župnika je bil izvoljen soglasno za predsednika kranjskega okrožja br. Peter Gregorec, trgovec v Trziču, za podpredsednika br. Ivan Podlesnik, za načelnika br. Bonač iz Kranja, za podnačelnika br. Fran Tomazin iz Trziča, za blagajnika br. J. Pavlin iz Naklega. — Popoldne so odkorakali zastopniki odsekov s trziškim v Križ k ustanovitvi novega odseka. Tu je imel zelo poučno predavanje br. profesor Puntar iz Ljubljane. Okrožje mu izreka tem potom iskreno zahvalo. Govorili so po ustanovitvi g. župnik Zabukovec, br. Grgorec in Pogačar iz Trziča i. dr. — Da so se tudi nekateri »olikani« sokoliči obregnili ob nas, je umevno. Mi smo se pa razšli veseli in zadovoljni, da smo dobili novih bojnikov. Na zdar!

Idrija. Dne 20. svečana t. l. nam je predaval č. g. Jožef Gnidovec dalje o katakombah, kako so jih zopet našli in kakšne so sedaj. — Br. Kanduč omeni sedanji politični položaj. — Dalje smo primerjali sedanje in nekdanje blago: mehikansko železo, rimsko nezdroljivo steklo, kutubsteber v Delhi, egipčanske tkanine, damaščansko jeklo itd. — Dne 16. marca 1914 nam je v predavanju br. govornik z živo besedo orisal potrebo in pomen svete katoliške Cerkve. — Kristus je vzbudil zanimanje za delo, Cerkev j odpravila suženjstvo. Samostani so v srednjem veku poučevali ljudstvo delati. Cerkev je pospeševala umetnost, Cerkev nam je ohranila klasike. — Br. Kanduč pojasni delovanje socialne demokracije. Sledila je živahna debata.

Vrhnika. Dne 12. marca smo imeli poslovilni večer od br. Andreja Dobrovoljca, vaditelja okrožnega trobentaškega zbora. V poslovilnem govoru nam je br. Janko Grampovčan orisal neprecenljive zasluge dragega nam Andreja. Upamo, da bo tudi na novi službi v Kranju delal za prosep »Orla«. — Naših starejših članov še zdaj ne moremo pripraviti, da bi hodili vsaj k sestankom; še toliko ne pridejo blizu, da bi dobil vsak svojo »Mladost«. Zato pa tem bolj napreduje naš mladi rod — naraščaj. Pod vodstvom br. Grampovčana telovadi vsako nedeljo od 3. do 4. ure okoli 40 orličev. Oklenimo se našega naraščaja z vso vnemo, kajti tu je naša moč. Člane pa tem potom še enkrat pozivljemo, naj z veseljem pohajajo telovadne ure in sestanke, kar bo v njihov lastni prid! To bodete čutili prej ali slej! Iskren pozdrav in bratski nazdar!

Stara Vrhnika. Poročati nam je v prenovljeni in nam jako priljubljeni »Mladosti« o našem 111. rednem občnem zboru, ki smo ga imeli starovrhniški Orli v nedeljo dne 15. februarja

1914 v odsekovih prostorih. — Br. predsednik otvoril zborovanje ter pozdravi navzoče člane, posebno podporne, ki so bili na letošnjem občnem zboru častno zastopani. Pozdravi zastopnika okrožja, okrožnega predsednika br. Hrena, ter zastopnika vrhniškega katoliškega slovenskega izobraževalnega društva, katerega član je naš odsek — č. g. br. Zabreta. — Potem poroča br. tajnik: Odbor je imel od lanskega občnega zbora 14 sej. Članov ima odsek: 15 rednih, 7 telovadcev, 22 podpornih in enega častnega člana. Sestankov je bilo 16, izleti 4: Dne 25. maja v Borovnico na I. okrožni tečaj; dne 8. junija na Brezje in Bled, 23. in 24. avgusta v Ljubljano na katoliški shod in »Zvezino« prireditve in 8. septembra na Dobrovo pri Ljubljani. Udeležili smo se treh pogrebov. Med letom smo izgubili iz odseka tudi več članov. Dne 28. septembra l. l. smo pa imeli, kakor smo poročali, doma okrožno prireditve, ki se je prav lepo izvršila. Dohodkov od prireditve je bilo 508 K 5 vin., stroškov pa 342 K 91 vin. Ostane torej čistega dobička 165 K 14 vin. »Mladosti« imajo člani naročenih 10. Krojev je 10. Odsek ima tudi svojo lastno knjižnico. — Iz blagajniškega poročila povzamemo, da je imel odsek v preteklem letu 727 K 68 vin. dohodkov in 718 K 52 vin. izdatkov. Prebitek je torej 9 K 16 vin. — Načelnik poroča, da je bilo 60 telovadnih ur. Odsek ima 7 izvršujočih članov. Telovadimo dvakrat na teden: v sredo in petek, kolikor nam dopuščata mali prostor. Vadijo se proste in redovne vaje ter vaje s palicami. Petdnevnega tečaja v Ljubljani se je udeležil načelnik. — Sledi poročilo knjižničarja: Knjižnica telovadnega odseka Orel razpolaga s 380 knjigami. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo od 12. do 1. ure popoldne. Dobivajo člani odseka knjige brezplačno, nečlani pa proti le tni odškodnini 1 K. Želeti bi le bilo, da bi se knjižnice zanaprej posluževali bolj kakor smo se je dosedaj. — Po poročilih, ki se vsa odobre, se z vzklikom izvoli za leto 1914 sledeči odbor: Br. Tomo Grom, predsednik, br. č. g. Frančišek Zabret, podpredsednik, br. Matevž Grom, tajnik, br. Ivan Suhadolnik, namestnik, br. Anton Jereb, blagajnik, br. Franc Strnad, namestnik, br. Jakob Molé, odbornik. — Vaditeljski zbor: Br. Josip Jereb načelnik, br. Fr. Strnad, podnačelnik. — Za pregledovalca računov: Br. Anton Ogrin in brat Franc Grom. — Za poslovodje odsekov knjižnice: Br. Ivan Suhadolnik, knjižničar, br. Anton Jereb in br. Franc Jereb, namestnika. — Pri slučajnostih se oglasi k besedi br. Zabret ter govori o pomenu Orla na Stari Vrhniki. Polaga naj Orel največjo skrb na naraščaj, kateri je bil nedavno po naročilu okrožja ustanovljen tudi pri našem odseku. — Br. Hren priporoča navzočim abstinenco. — Nato br. predednik zaključil občni zbor z iskrenim klicem: »Na delo! Na zdar!«

Dol. Logatec. Podati hočemo tudi mi, kaj vse je naš Orel v preteklem letu doživel in koliko napredoval. Vršilo se je od zadnjega občnega zbora 13 sej — 8 vaditeljskih, 5 odborovih. Razpravljale so se razne tekoče stvari; posebno se je poudarjalo, naj se vsak član kaže tudi na zunaj pravega Orla in naj vsak brat spoštuje svojo organizacijo. — Na slovensko-hrvatskem katoliškem shodu v Ljubljani je nastopilo 16 telovadcev, med njimi 4 tekmovalci. — Imeli smo v preteklem letu tudi novo sv. mašo, ka-

tero je daroval č. g. Janez Pečkaj, nekdanji naš izvrstni telovadec, oziroma prvi okrožni načelnik logaškega okrožja. Spremlilo ga je 20 članov v kroju v cerkev. — Najlepše je pa to, da se je ustanovila domača Orlovska godba, katera se pod spretnim vodstvom kapelnika br. Zalarja prav lepo razvija. Dne 21. septembra l. l. bo zapisan z zlatimi črkami v zgodovino Orla, kajti ta dan, ob priliki odsekov petletnice, smo samostojno javno nastopili bodisi z godbo, bodisi s telovadbo. Topot je prvič nastopil tudi naš naraščaj v vajah s praporci. Kdorkoli je videl naš nastop, je bil lahko prepričan, da ima naš odsek kljub raznim zaprekam svežo življensko moč v sebi. Zvečer je bilo zborovanje v prostorih g. župana Slavca. Slavnostni govor je imel preč. gosp. Leopold Turšič, ustanovitelj in prvi predsednik našega Orla. Njegov in drugi govori so nam segli globoko v srce, tako da nam bo ta dan ostal vedno v neizbrisnem spominu. — Bridka izguba je zadela našega »Orla«, ko je izgubil dva vzorna člana, ki sta odšla k vojakom. Težka je bila ločitev od njiju. Prvi je bil duša izobraževalnega in društvenega dela v Dol. Logatcu, drugi pa navdušen in izborni odsekov načelnik. Bratje Orli, posnemajmo ju v njunem delu! — Dne 15. januarja t. l. se je vršil odsekov redni občni zbor ob precejšnji udeležbi. Izvolili mo enoglasno za predsednika preč. gosp. Val. Remškarja. Podpredsednik je br. Andrej Gosar, tajnik br. Mihael Mihevc, tajnikov namestnik br. Anton Pečkaj, blagajnik br. Fr. Slabe, starosta br. Franc Maček. Odbornika sta br. Ignacij Grum in br. Anton Žigon. Vaditeljski zbor: Načelnik br. Radoslav Žitko, podnačelnik br. Anton Žigon, vaditelji bratje Anton Pečkaj, Ivan Uršič, Franc Slabe, Josip Lovko, Ivan Mihevc. Na zdar!

Hotederšica. Tudi za nas je prišel čas, da se enkrat oglasimo v »Mladosti«. Težke čase je imel naš odsek. Že itak maloštevilen odsek je zadela težka roka vojaške dolžnosti. Kar 5 bratov so nam pred tremi, odnosno 2 leti vzeli, potem pa še ta nesrečna Amerika 4 brate. Res smo mislili, da bo odsek prisiljen prenehati vsaj začasno. Hvala Bogu, temu ni bilo tako. Z velikim delom in trudom smo vendarle prestali čas preskušnje in danes smo zadovoljni in veseli. Vseh 5 bratov vojakov se je po prestani vojaški službi vrnilo v naše vrste, niti eden se nam ni izgubil. Istotako so bratje v Ameriki še vedno zvesti Orli, kar poudarjajo v vsakem pismu. Zvesti svojim načelom, to je prva dolžnost Orla in to izpolnjujejo naši fantje, četudi jih usoda izžene izpod domačega krova.

Pa tudi drugače ne spimo. Imamo redne sestanke in telovadimo tudi redno, dasiravno imamo veliko težkoč, ker nimamo telovadnice. Toda upamo, da jo kmalu dobimo v novem »Domu«, zakar se je že začelo živahno pripravlanje. Pot do uresničenja bo trnjeva, toda fantje, pogum! Nazdar!

Vič. Dne 4. februarja se je vršil občni zbor odseka Vič. Iz poročil posnemamo, da je odsek štel 2 častna, 25 rednih in 14 podpornih, skupaj 41 članov. Odsekov odbor je imel osem sej sam zase, štiri pa z društvenim odborom. Priredil je povodom petletnice javno telovadbo doma in se udeležil več drugih prireditev, med temi polnoštevilno katoliškega shoda v Ljubljani ter tudi tekme okrožij in tekme za prvenstvo, pri kateri

je odsek prejel drugo častno darilo. K vojakom je odšlo 7 članov, katerim je odsek priredil lep poslovljen večer, h kateremu je povabil tudi druge fante, potrjene k vojakom. Odsek je obnovil šolski in obrtni naraščaj, ki oba prav pridno vadita. Šolski šteje 40, obrtni 15 članov. Novi odbor se je izvolil tako-le: Predsednik: Jezeršek; odborniki: Mehle, Samsoni, Tonejc, Uršič, Velkavrh, P. Teodor. Načelnik: Vrhunc.

Šmartno pod Šmarno goro. Od občnega zbora našega Orla poročamo sledeče: Br. predsednik poudarja, da je odsek v preteklem letu splošno prav dobro deloval. Tajnik poroča, da je imel odbor 38 sej, pri katerih se je marsikaj koristnega ukrenilo. Dalje je napravil odsek več izletov: na Šmarno goro, v Vodice in v Preško. Dne 26. marca je zadela odsek grozna nesreča, ko je našega člana br. Vincencija Sirknika raztrgal stroj v pivovarni Union v Spodnji Šiški. Odsek mu je napravil lep pogreb. Orel je sodeloval pri vseh prireditvah, ki jih je priredilo izobraževalno društvo. Dalje je imel več sestankov, na katerih so bile tudi govorniške vaje. Br. blagajnik poroča, da je bilo denarnega prometa 585 K, dohodkov 295 K 60 vin., v blagajni, oziroma v hranilnici je naloženih 88 K. Članarina za redne člane je 2 K, za podporne 3 K na leto. Pripomni, da naj člani redno plačujejo članarino. Br. načelnik poroča o tehničnem delovanju. Telovadilo se je 70 telovadnih večerov, torej 140 telovadnih ur, povprečni obisk 10 telovadcev na uro. Opravičenih 54, neopravičenih 192. Udeležili smo se javne telovadbe v Vodichah, Zvezine javne telovadbe o priliki katoliškega shoda v Ljubljani in okrožne telovadbe v Smedniku. Tekme vrst okrožij se je udeležil 1 član. Poleg tega se je odsek udeležil vseh vaditeljskih tečajev, okrožnih in Zvezinih. Poudarja važnost reda in discipline v telovadnici, katere naj se bratje telovadci še bolj poprimejo. Br. predsednik se vsem poročevalcem zahvali za lepa poročila ter govori še o raznih napakah, ki se večkrat dobijo pri članih. Nato sledi volitev. Izvoljeni so bili sledeči: Predsednikom br. Jan. Lesar, podpredsednikom br. Štefan Virk; tajnikom br. Franc Dermastja, namestnikom br. Franc Koncilja; blagajnikom br. Janez Žagar, namestnikom br. Franc Pipan; načelnikom br. Luka Novak, podnačelnikom br. Franc Šuštar; hišnikom br. Franc Podgoršek. Bivšemu br. načelniku Fr. Šuštarju se izreče iskrena zahvala za njegovo požrtvovalno delo v odseku na tehničnem polju. Vslad družinskih razmer ni mogel več prevzeti načelstva. Potem se občni zbor zaključil. — Na zdar!

Vipava. Na sv. Jožefa dan smo nastopili v telovadnici. Vršilo se je tako-le: Ob 7. uri zvečer je prikorakalo iz stranske sobe v dvorano 12 članov ljudskošolskega naraščaja pod vodstvom br. podnačelnika Preleca ter izvajalo 4 vaje s praporci. Bali smo se, kako bo s prvim naraščajevim nastopom, toda naš strah je izginil, ko je tako izvrstno nastopil. Nato nastopijo mlajši člani. 13 po številu, in izvajajo nove proste vaje še dosti dobro, a elegancije je gotovo še manjkalo. Reči moram, da so nas mlajši člani — po večini so prvič nastopili — zadovoljili. Člani v primernem pohodu odidejo. Povelje se glasi: »Vrsta na drog!«, nakar postavi 9 odraščanih članov drog — na katerem napravi vsak dve lepi vaji. Potem pripravijo bradljo.

Na bradlji napravi vsak dve vaji. Nekatere telovadce občinstvo burno aklamira. Za vse se vrši povelje: »Pozor!« — »Nastop k skupini!« Kot bi trenil, skoči 30 članov vsak na svoje mesto in sestavi skupino, ki je izzvala vihar navdušenja. Skupni rajalni odhod — končano. — Fantje, hvala! Lepo ste napravili! Br. načelnik Malnerič je pa lahko vesel, da je tako lepo vodil številno četo in pripravil tak nastop. Ta poskusni nastop nam priča, da bomo imeli okrogli nastop dne 8. junija v Vipavi kot vzorni telovadski dan. Le tako naprej! Hvala vsem, ki so nam stali na strani, zlasti pa članicam »Bogomile«, ki so v kratkem času napravile naraščaju obleke! Na zdar!

Sodražica. Na Svečnico je naš odsek dajal na svojem občnem zboru o delovanju pretečenega leta račun, ki je bil z velikim odobravanjem potrjen. V krasno sestavljenem poročilu nam je tajnik br. Brinšek očrtal Orlovo delo tako-le: »Pridno se je uril v prostih in redovnih vajah, gojil številen mladi naraščaj, prirejal za razvedrilo izlete ter se zlasti v častnem številu udeležil kat. shoda; udeleževal se je raznih cerkvenih slovesnosti ter prav pridno čital »Mladost«. Tudi na dramatičnem polju kljub nedostatku primerne dvorane ni spal ter po nekaterih članih marljivo delal ob času deželno-zbornskih volitev za naše kandidate, držeč se strankine discipline ne glede na osebe kandidatov.« Tak je naš Orel in nič drugačen, tak nam obeta biti v prihodnje, ali pa še bolj agilen. Na občnem zboru je poleg predsednika in načelnika povzel besedo tudi navzoči župan, bivši prvi predsednik Orla, g. Ant. Lovrenčič, ki nas je bodril z le njemu lastnim govorniškim darom k vztrajnemu delu za telesno krepkost in duševno izobrazbo. Blagajnikovo poročilo pravi, da tudi gmotno stanje ni ravno neugodno. — V odbor so bili soglasno izvoljeni: Fran Traven, predsednik; Lovro Gruden, podpredsednik; Fran Brinšek, tajnik; Ivan Stupica, blagajnik; Anton Stupica, načelnik; Ivan Marolt, podnačelnik; Ivan Petrič, vaditelj; Alojzij Pucelj in Alojzij Cvar, odbornika. Pregledovalca računov bodeta Jos. Starec in Anton Zadnik. Izvolil se je tudi dramatični odsek, kateremu načeluje g. Ign. Oberstar. Na »Mladost« so naročeni do malega vsi delujoči člani.

Dobrnice. Sedaj v pomladanskih dneh, ko se je začela narava vzbujati iz svojega spanja, se je začelo tudi v našem odseku novo življenje in navdušenje. Pozimi je naš odsek precej životaril, tako da so mu že nasprotniki prekovali zadnjo uro. Njih veselje se je pa spremenilo v žalost, ko so nas videli na sv. Jožefa dan polnoštevilno pristopiti v kroju k mizi Gospodovi. In popoldne, ko smo se zbrali v društveni dvorani, smo videli, da nismo sami, ampak, da je dosti mož in deklet, ki čutijo z nami in so vedno pripravljene delovati za našo organizacijo. Gospod župnik nam je v temeljnih besedah popisal delovanje društev po slovenski domovini; prepričal nas je, da nismo sami, ampak da je dosti po domovini nam enakih, ki mislijo in čutijo z nami. Brata načelnik in podnačelnik sta v navdušenih besedah govorila o dolžnostih Orla do organizacije. Pristopilo je tudi precej novih članov, tako da šteje zdaj naš odsek do 40 članov. Dragi fantje, brez strahu naprej! Ne menimo se za naše nasprotnike in

pokažimo tudi na zunan, da je naša organizacija vesela, a poštena družba mladine!

Jesenice. Ker se tako redkokdaj oglasimo v »Mladosti«, zato nam bo že brat urednik dovolil nekoliko več prostora v nji. Nimamo navade o vsaki igri, sestanku ali predavanju poročati v »Mladost«, saj to se vrši v zimski sezoni redno zajedno z društvom in povsod smo Orlí navzoči z največjim veseljem. Da pa pokažemo, kako tudi v telovadbi napredujemo, smo napravili dne 8. marca javno telovadbo v telovadnici. Pri tej javni telovadbi smo izvajali nove vrste vaje, ki so vsem prav ugajale. Ljubko je nastopil naraščaj z dvojnimi prostimi vajami — brez zastavice (28 po številu) in z zastavicami 24 dečkov, ki so tudi na orodju z uspehom nastopili. Nato smo izvajali vaje s palicami in vaditeljske proste vaje. Vse gledalce pa je presenetil nastop vzorne vrste na orodju. Nekaj povsem novega smo pokazali pri vajah s sabljami. Vaje nam je oskrbel br. Fran Klinar, za sablje gre pa zasluga našemu br. Šrancu. Br. Kos nam je oskrbel melodije. Stalo nas je veliko truda, da smo se vaj naučili za nastop. Izvajali smo za poskušnjo samo dve vaji. Velik aplavz občinstva je pričal, kako so vaje ugajale. Nazadnje smo napravili alegorično skupino, pri kateri so nastopili vsi člani, ki so nastopili z naraščajem vred (82 po številu). Bila je to močna piramida, in dvorana je odmevala od ploska gledalcev. Veseli so bili prijatelji Orla našega napredka. Veseli smo napredka tudi mi sami, ker smo s tem vzdignili marsikaterega, da je začel navdušeno telovaditi. Tudi mnogo novih članov se je vpisalo, tako da se je po številu naš odsek zelo povzdignil. Sedaj pa se bode treba poprijeti za letenske javne nastope za tekmo v Gorici, kjer upamo postaviti sami eno vrsto. Tako gre naš odsek od koraka do koraka naprej. Posebno naše veselje pa je telovadba. V veliko pomoč pri tem nam je društvo, ki nam oskrbi vse, kar rabimo. Ponosni smo zlasti na našo godbo, ki nam gre vedno na roko in je tudi javno telovadbo nad vse povzdignila. — Na zdar!

GORIŠKA PODZVEZA.

Branica. Vsako leto da naš odsek tudi cesarju svoj krvni davek. Da bi se mladeniči nepokvarjeni tudi vračali nazaj v naše vrste. Za svojega smo šteli tudi pred več meseci umrlega Fr. Slubana. Vreden je, da mu v »Mladosti« postavimo majhen spomenik. Pokojni France je bil rojen na Krtinovcu pri Brancici leta 1886. Že kot deček je kazal posebno veselje za izobrazbo. Ko je dorastel, so ga vzeli k vojakom v Trst, kjer je doslužil triletno službeno dobo in postal četovodja. Prišedši domov, se je oprijel z vso pridnostjo dela, da je bil vzor marljivega mladeniča. Ko so mu pa potrdili brata Josipa, je sklenil iti mesto njega nazaj k polku in je res tudi tako storil. Odpustili so brata, on pa je ostal v službi ter so ga poslali k 97. pešpolku v Belovar, kjer je kmalu avanziral za narednika. Ker so ga visoko cenili njegovi predstojniki, poslali so ga najprvo na Dunaj v višjo šolo za strelce; ko se je pa od tam vrnil, določili so ga za oddelek na albansko mejo, kamor se je tudi res podal s svojo stotnijo. Ves srečen je bil v svojem poklicu. Toda obili naporí, slaba hrana, še slabša voda so ga pahnili v bolezen in podlegel je trebuš-

nemu legarju dne 25. novembra 1913. Pokojni France je bil mladenič-poštenjak, pravi vzor. Videl si ga vedno ob nedeljah v cerkvi in v Branico, ki mu je bila radi društev zelo ljuba, je zahajal mesečno k sv. spovedi. Tudi v vojaški suknji, z dolgo sabljo ob hoku se ni sramoval pristopiti k mizi Gospodovi, kar je storil tudi zadnjikrat, ko je bil doma. Ves navdušen za Marijine družbe je daroval tudi večkrat za tukajšnjo družbino zastavo. Bil je z dušo in telesom res pravi Orel. Nikdar ni pokušal vina in ne nikake opojne pijače. Bil je popoln abstinent; tudi kadil ni nikdar. Mladeniči Orli! Tu imate zgled, da se tudi v vojaški suknji lahko pošteno, zmerno in pobožno živi. Tudi pri vojaki, ko je bil še v Trstu in Belovarju, je hodil

† France Sluban.

redno k sv. maši. Da, še celo prostega so ga pustili predstojniki ob nedeljah, ker so vedeli, da gre rad v cerkev; a nihče se ga ni drznil zato zaničevati. V verskih rečeh je bil neizprosno, odločen kot pravi junak. Tak je bil naš France, podporni član našega Orla, dobrotnik Marijine družbe, pri vojaki pa narednik. — Počivaj mirno v daljni tujini! Tvoj spomin pa naj živi v naših srcih ter nas bodri za prelepe čednosti, ki so dičile Tebe: poštenost, treznost in pridnost!

Črniče na Vipavskem. Iz našega odseka ni še bilo v »Mladosti« nobene vesti; naša dolžnost je, da se enkrat oglasimo. Naš odsek je bil ustanovljen pred štirimi leti. Udeležil se je v tem času skoro vseh telovadnih nastopov po Vipavskem in goriški okolici. Leta 1912. je imel

okrožno javno telovadbo, katera se je dobro obnesla. Imel je tudi skupno z izobraževalnim društvom nekaj veselice. Razvijal je od časa do časa precej živahno delovanje, posebno pa v telovadbi, za katero je bil naš prejšnji načelnik A. Persič, katerega so lani potrdili k vojakom, kakor ustvarjen. Tu intam smo pa tudi malo zadremali, pa smo se vendar še vsakikrat pravočasno zbudili. Posebno se je pričel odsek gibati po zadnjem katoliškem shodu v Ljubljani, katerega se je udeležilo 8 članov, 7 v kroju. Precej po katoliškem shodu nam je preč. gosp. dekan kupil bradljo, za kar se mu iskreno zahvaljujemo, tako da imamo sedaj telovadno orodje: drog, bradljo, ročke in kroge. Z letošnjim letom imamo 10 »Mladosti«, medtem ko je prej prihajala samo v enem izvodu. Sedaj šele vemo, da je za pravega Orla »Mladost« naravnost potrebna. Zato veljaj načelo: »Vsak Orel imej »Mladost«!« tudi našemu odseku. Pričeli smo tudi z naraščanjem, za katerega je med »mladim svetom« veliko zanimanja. Tako upamo delovati vsestransko tudi v bodoče, zlasti, ker si č. gosp. kaplan zelo prizadeva za organizatorično delo. Tako, bratje Orli, korajžno naprej na delo, ki nas čaka! Na zdar!

Biljana. O našem odseku se prav malo čita v »Mladosti«, čeprav še precej povoljno delujemo. Zato ne bo odveč, ako tudi mi zapišemo te vrstice v »Mladost« o našem delovanju. Sedaj, ko je vsa narava oživiljena, smo se začeli tudi mi živahneje gibati. Telovadimo dvakrat na teden, naraščaj pa ob nedeljah. Zadnji čas smo si pridobili nekaj novih članov. Krojev ima odsek 22, telovadcev 16. Fantje, pogum velja! Dal Bog, da bi »Orel« razprostrl svoja krila v sleherni kot naše lepe slovenske domovine!

ŠTAJERSKA PODZVEZA.

Bratom Orlom Podravskega okrožja.

Orlom na štajerski meji je poverjena velika naloga: odbijati morajo raznovrstne napade, ki Slovincem prete od Nemcev, oziroma nemškutarjev in od raznih protiverskih strank, med katerimi je »Štajerčeva« najbolj strupena.

Sam sem že dostikrat videl, da so mladeniči tistih družin, v katerih se čita »Štajerc«, najbolj surovi, neolikani in »šnops« je njihov najljubši prijatelj. Zato, bratje, nikar ne občujate z njimi, pri njih se gotovo ne bodede naučili ničesar lepega, kvečjemu surovosti in pijančevanja.

Vsak odsek naj gleda, da bodo člani izpolnjevali načela »Zlate knjige«, kajti v vojski morajo biti vsi vojaki ene misli, ako hočejo doseči venec zmage.

Tudi bi bilo svetovati, da bratje predstojniki raznih štajerskih odsekov pregledajo svoje vrste, ali ni morebiti v njih kakšnega izdajalca. Kaj naj store z njim, je jasno.

V »Mladosti« vedno čitam, da imajo okrožja posebne seje, h katerim so pozvani vsi okrožni odseki. (Ali na štajerskem ni tega? — Op. ur.) Želeti bi bilo, da tudi pri nas uvedemo okrožne seje, h katerim bodo odseki pošiljali svoje zastopnike.

Tako bo rastla naša edinost in z njo naša nezlomljivost proti sovražnikom. To želi — brat z Dravskega polja.

Št. Jurij ob južni železnici. Telovadni odsek Orel je imel v nedeljo, dne 4. januarja t. l. svoj

občni zbor. Zbralo se je precejšnje število članov, pa še vse premalo za tako veliko faro. Mladenci, ne zabite izreka: Kdor ne napreduje, nazaduje! Mir pomeni smrt, a v gibanju je življenje! To resnico je treba uvaževati. Sicer se naš Orel ne more posebno krepko razvijati, vsled raznih ovir, zlasti ker nimamo prave telovadnice. Pa vztrajnost in veselje vse premaga. V pretečenem letu smo priredili tri igre: »Čevljar«, »Tri sestre« in na Stefanovo »Cvetina Borogradska«, ki je najlepše uspela. Predsednikom je bil zopet izvoljen č. g. Josip Kavčič, načelnikom Miha Cmok, tajnikom pa Franc Cizelj. Pomlajeni Orel, razvijaj se in rasti, da kmalu združiš pod svojim okriljem vse poštene fante naše fare! — Na zdar!

Središče. Prvikrat se naš »Orel« oglašava v »Mladosti«, in sicer v kratkem poročilu o delovanju našega odseka v letu 1913. Naš odsek je imel v omenjenem letu v poletnem času telovadbo enkrat, v pozimskem času pa dvakrat na teden. Pri telovadnih vajah je nastopil tudi večkrat kak član s kakim nagovorom. Priredil je odsek tri zlete, in sicer 3. avgusta na Črno goro, oziroma k Sv. Lovrencu na Dravsko polju, kjer je nastopil s telovadbo. Dne 24. avgusta se je udeležilo 13 telovadcev slov. katoliškega shoda v Ljubljani in 28. septembra v Ormož. Štirikrat je pristopil k skupnemu sv. obhajilu. Udeležil se je odsek ob birmi sprejema prevzvišene knegoškofa, na dan sv. Rešnjega Telesa in na cesarjev rojstni dan pa sv. maše. Sodeloval je tudi pri igrah »Divji lovec« in »Tihotapec«.

— Odsek sta zadeli v minulem letu dve bridki izgubi. Dne 24. februarja smo spremili k večnemu počitku svojega predsednika č. g. Matija Šinka, dne 31. julija pa smo se poslovili od podpredsednika č. g. kaplana Marka Krajnca, katerega je gnala usoda v drug kraj. Omenjeni gospod je bil ustanovitelj »Orla«, pozneje pa v vseli ozirih dober in vnet voditelj orlovske organizacije, za kar mu ohranimo hvaležen spomin. Dne 26. oktobra se je vršil izvanredni občni zbor, na katerem smo izvolili č. g. Franca Toplaka za podpredsednika. Dne 18. januarja 1914 se je vršil občni zbor s sledečim sporedom: 1. Zbor je vodil podpredsednik č. g. kaplan, ki je v prisrčnih besedah pozdravil zbrane »Orle« ter dal besedo načelniku, kateri je poročal o telovadbi v preteklem letu. 2. Sledilo je poročilo tajnika in blagajnika. 3. V odbor so bili izvoljeni sledeči: Predsednik Rudolf Lukačič; podpredsednik č. g. Fran Toplak; načelnik Jožef Črček; podnačelnik Andrej Kovačič; tajnik Fran Ploh; njegov namestnik Franc Srša; blagajnik Fran Lernja; njegov namestnik Ivan Štampar; vaditelja Fran Ivanuša in Vincenc Rakuša; vaditelj naraščaja Jan, Štamberger; pregledovalca računov Fran Žnidarič in Fran Bratuša. 4. Č. g. kaplan je govoril o lepi orlovski organizaciji. 5. Nač. Črček govori o tehničnem delu, o disciplini in pripravah za proste vaje, ki nas čakajo v tem letu. 6. Br. Srša o krutem sovražniku alkoholu. — Bratje, še z večjo požrtvovalnostjo in pogumom nadaljujmo svoje delo!

DROBIŽ.

PISMO ORLA VOJAKA.

Alkoholizem pri vojakih.

No, rekli bode: pri vojakih pač ni abstinentov; a vendar so in sicer takrat, kadar nimajo denarja. Ko pa pride dan skromnega plačila, takrat mora po grlu, kar je; žal, da ima tudi žganje mnogo prijateljev. Omenil sem, kar tudi sami veste, da je vojak navadno »suh« in v teh neprijetnih časih si izmišljajo prijatelji alkohola različne zvijače, kako priti do denarja, da utejšijo žejo. Ta piše domov očetu, da mu je ukradena srajca — mora kupiti drugo; na vsak način naj pošlje očka par kron. Drugi piše čuteči mamici, da se mu je prigodila nesreča: zlomil je bajonet; treba ga je plačati. Odkod dobiti denar, če se mati ne usmili? Tretji piše, da je bolan itd. Dobrovoljček posebne vrste je baje nekoč pisal domov, da se je razpočil »ta velki kanon« in vsa kompanija ga mora plačati. Nanj samo pride 40 K. Brž denar, sicer bo služil dvojno dobo! Tako znaio! Zopet drugi imajo — in takih je precej — zelo čudne zveze z neprevidnim in lahkomišelnim ženskim svetom. Obetajoč »izvoljenkam« zlate gradove izvablajo iz njih denar, ki so si ga nespametne revice tako težko prislužile. Tako prihajajo fantje do denarja, in potem je marsikateri večer nema priča žalostnih sledov in učinkov preobite pijače. Treznemu človeku se studi počenjanje demon-alkoholovih junakov. Poznam jih mnogo, ki poženo po grlu vsak vi-

nar, ki je pri vojakih zelo drag, a za najpotrebnejše stvari nimajo. Sicer vojaški predpisi zahtevajo treznost in posebno v službi strogo prepovedujejo pijanost; vendar jih je mnogo, ki se nič ne ozirajo na to. Čudili so se tovariši in me debelo-porogljivo gledali, ko sem jim pripovedoval, da sem abstinent, da ne pijem nobene opojne pijače. Posmehovali so se mi ter me imeli za nespametnega.

Dobijo se tudi fantje-vojaki, ki so v pijači zmerni, ali vendar jih kaj lahko izvabi prigovarjanje in vzgled popačenih tovarišev v svojo sredo. In vendar se da tudi pri vojakih živeti brez alkohola. Vaša skrb, Orli cele Slovenije, bodi, da po naših odsekih medsebojno tekmujete v treznosti in varčnosti! Koliko skozi teden težko prislužene denarja poženo in zapravijo v nedeljo fantje po gostilnah! In če jim ni nedelja dovolj, priklopijo še navadno pone-deljek. Vprašam Vas, kake koristi imajo od tega in kaj vse izhaja iz pijančevanja? Ni mi treba tega opisovati, imamo dovolj žalostnih vzgledov po domovini. Vsak naš fant, posebno Orel, se mora sramovati pijanosti. Pač pa hrani in varčuj, dragi prijatelj, dokler si zdrav in imaš čas! — Vedi dobro, ko prideš k vojakom, bodeš denarja krvavo potreboval.

Orlovska organizacija ustanavlja abstinenčne krožke, vzgajaj treznih in varčnih mladencev, naša armada potrebuje zdravega, treznega moštva. Če bode mož-vojak znal sam sebe premagovati, ali ne bode upravičeno tre-

petal pred njim tudi sovražnik? Orli, z Vami, z Vašimi zgledi naj se iztreblja alkoholizem iz čet, katerikoli ste ali bode te dodeljeni. To bodi Vaša dolžnost!

Pozdravljeni!

Vaš Ivo.

MED IZPRIDENE TOVARIŠE ALI MED ORLE?

Poznam fanta, ki je z menoj pristopil k naši organizaciji. Poznal sem takrat njegovo voljo, da se hoče po orlovski organizaciji povzpeti do vzorov. Zelo sem bil vesel, videč v tem fantu, kako hrepeni njegovo srce po napredku pod okriljem orlovstva.

Toda ni trajalo dolgo moje veselje nad tem tovarišem, le prehitro so se zbrali temni oblaki nad njegovim srcem, ki je tako koprnelo po visokih vzorih. Iz teh oblakov se je vsula taka toča, da je ranila smrtnonevarno njegovo dušo; iz teh oblakov so švigale pogubonosne strele, da je nastal med nama velik prepad...

Povod temu je bil tale:

Isti dan, ko se je vršil ustanovni občni zbor našega odseka, je izvedel fantov oče, ki ima našo organizacijo za največjo nepotrebno, da je tudi njegov sin postal član Orla. To je razburilo očeta in mislil si je: »Moj sin pa Ore!« Nemogoče se mu je zdelo, da bi mogel to trpeti. Zasljepljeno njegovo srce se je napolnilo s srdom do sina. On sam ne dosti prida tudi sinu ni privoščil, da bi preživel leta svoje mladosti v krogu dobrih tovarišev. Ni mu dovolil slediti pota kreposti.

Lotil se ga je s kletvijo in grozečimi besedami, da ga on kot oče ne pusti nikdar zahajati k Orlom. Zapovedal mu je izstopiti iz organizacije ali pa se pobrati izpod njegove strehe s pripombo: »Ti boš plesal, kakor bom jaz godel!«

Res je oče s svojimi grožnjami pripravil sina do tega, da je izstopil iz organizacije.

Ker fant vsled stroge prepovedi očetove ni smel občevati z Orli, poiskal si je tovarišev drugod, in sicer takih, katerih veselje je alkohol in ponočevanje, tovarišev, ki so izgubili mir srca in blagost duše, tovarišev, kateri se ne zavedajo človeškega dostojanstva...

Oče je vedel, s kom občuje njegov sin, a ni mu branil. Da le pri Orlih ni, pa je mirno njegovo »skrbno« očetovsko srce.

• • •

Minila so tri leta. — Ali fant sedaj pleše po godbi svojega očeta? Ne! Izgubljen je. — Izprideni tovariši so ga duševno zastupili. Z alkoholom in ponočevanjem pa se uničuje sam. Pri vsaki nerodnosti je zraven. Oče je bolehen, onemogel, da bi ga strahoval. Opominja ga, a sin ga ne sluša. Slušal ga je takrat, ko ga je odvracal od naše organizacije.

S preprirom in trdo pestjo sladi izgubljeni sin očetu stare dni. Očeta pa žalosti zavest, da je sam kriv ničvredne vzgoje sinove.

Žalostna je ta zgodba, a resnična. Naj bi bila v svarilo vsem tistim očetom, ki pustijo svoje sinove, da svobodno zahajajo med družbo ničvrednežev in ponočnjakov kvarit si mlado srce z neplemenitimi, nizkotnimi čini. Vedo naj, da s tem, če jih odvracajo od naše organizacije,

pletejo bič, kateri bo na stara leta pel neprijetno pesem krutosti in neusmiljenosti po njihovih hrbtih. Kajti družba ponočnjakov, ničvrednežev in alkoholikov ne vzgaja posebno ljubeznjivih in milosrčnih fantov.

Tudi slehernemu bratu Orlu naj bo ta zgodba klic, naj se ogiblje spridenih tovarišev, da ga ne bodo zapeljali na napačna pota. Prepričan sem, da tisti mladenič, ki se druži z malovrednimi tovariši, bo postal gotovo prej ali slej pokvarjen, naj je bil prej še tako plemenitega srca.

Bratje, varujte se ničvredne družbe! Opri- mite se z vno orlovske organizacije in delajte tista blaga dela, ki so edino najlepša za mlade fante. V delu naj vsak izmed Vas išče veselja, v delu naj bo vsakemu vir kipečega življenja. Na zdar! Jožef Gale.

† Ivan Mrak, župni upravitelj v Spodnji Idriji, je umrl dne 17. januarja t. l. star komaj 30 let. Vnet za ljubo Spodnjo Idrijo, kateri je posvetil vsa svoja mlada duhovniška leta, se je preselil v večnost. Ondotna društva dobro vedo, kaj so z njim izgubila. Neumorno delaven za izobrazbo svojih faranov je ustanovil v župniji vsa naša potrebna društva ali jih vsaj oživil in jim začrtal pot za bodočnost. Posebno pozornost je posvetil Orlu. Ogromna udeležba pri pogrebu je pričala, kako so mu farani hvaležni za njegova dela. R. I. P.!

Pridigar in časnikar. Neki pridigar v Ameriki je ob koncu svojega govora pozval navzoče: »Prijateljsko pozivljam vsakega, ki lahko plačuje svoje dolge, naj vstane.« In glej čudo! Vsi so vstali, samo eden je obse- del. Ko je potem pridigar prosil, naj vstanejo še tisti, ki svojih dolgov ne morejo plačati, je vstal samo oni mož, ki je poprej edini ostal na svojem sedežu. Videti mu je bilo, da se težko bori z življenjem za svoj obstanek. Pridigar si ga dalj časa sočutno ogleduje in po- tem vpraša: »Kako to, prijatelj, da ti edini ne moreš plačati svojih dolgov?« In mož je od- govoril: »Gospod, izdajatelj sem časopisa. Vsi tukaj navzoči so naročniki, toda...« Pridigar ga je hitro prekinil s pozivom: »Molimo!« — Kar je imel revež časnikar na jeziku pa ni iz- govoril, tega se je lahko sleherni poslušalec sam domislil. — To se je baje pripetilo v Ame- riki, velja pa tudi za naše razmere... Tudi naši časopisi dostikrat po pravici tarnajo. Ali si že pridal naročnino za »Mladost?« Ali si ji že pridobil kakega novega naročnika?

Listnica uredništva. Vsem dopisnikom sporočamo, da pride vse porabno polagoma na vrsto. V tej številki bi marsikaj še radi priob- čili, pa nam je zmanjkalo prostora. Zato pro- simo potrpljenja. — Položnic, ki so bile pri- ložene zadnji številki, naj se p. n. naročniki čimpreje blagohotno poslužijo in pošljejo na- ročnino. — Vsled »2. tekme Z. O. v Gorici« so morali izostati drugi tehnični članki. — Vsem sotrudnikom in naročnikom prav veselo Alelujo! — Na zdar!

Agitirajte za „Mladost“!